

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

4

динара

БРОЈ
1184

6.9 1974 • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXV

КОМПЛЕТАН

СТРИП

МОДЕСТИ

БЛЕЈЗ

ТЕЖАК ИСПИТ

ДА БИ ДОКАЗАО ДА ЈЕ СПОСОБАН ЗА ВРШЕЊЕ ОДГОВОРНЕ ДУЖНОСТИ, БУДУЋИ ПОГЛАВНИЦА У ДОРИЧКОМ ПЛЕМЕНУ ИДАСА МОРА ДА ПРЕСТОЈИ НА ЈЕДНОЈ НОЗИ ОД ИЗЛАСКА ДО ЗАЛАСКА СУЊА МАШУКИ КОПЉЕМ ИЗНАД ГЛАВЕ.

ВЕРОВАЉИ ИЛИ НЕ!

ЦРКВА СВ. ЂОРЂА

У СОЛУНУ (ГРЧКА) САГРАЂЕНА ЈЕ КАО ПАГАНСКИ ХРАМ. ЗАТИМ СУ ЈЕ ПРВИ ХРИШЋАНИ ПРЕТВОРИЛИ У ЦРКВУ. КАДА СУ ТУРЦИ ОСВОЈИЛИ СОЛУН ПРЕТВОРИЛИ СУ ЈЕ У ЦАМИЗУ. НАЈЗАД, У 19. ВЕКУ, ОПЕТ ПОСТАЈЕ ЦРКВА.

ЛОРД КЕНЈОН

(1732-1802) ВРХОВНИ СУДИЈА ЕНГЛЕСКЕ 46 ГОДИНА ОДМАЗИО ЈЕ НА СПАВАЊЕ У 19,15 ЧАСОВА-ДА БИ ШТЕДЕО СВЕКЕ.

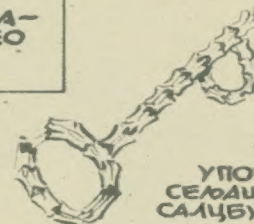
ГРОБОВИ

ПРИПАДНИКА СИБИРСКОГ НАРОДА САМОЈЕДА УВЕК СУ ОБЕЛЕЖЕНИ СА ДВОЈЕ САНКИ НА КОЈИМА ЈЕ НАТОВАРЕНА СВА ЛИЧНА ИМОВИНА ПРЕМИНУЛОГ.

КРИСТАЛИ ЦИНКА

ЧЕСТО ИМАЈУ ОБЛИК ЛЕПИХ ЦВЕТОВА.

КЉУЧ

КОЈИ СУ НЕКАД УПОТРЕБАВАЛИ СЕЉАЦИ ИЗ ОКОЛИНЕ САЉБУРГА (АУСТРИЈА) КАО АМАЗЛИЈУ ПРОТИВ ГРЧЕВА У СТОМАКУ, ПРАВЉЕН ЈЕ ОД ПРШЉЕНОВА ЗМИЈА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЧ ЧУЛИ ДА...

● стари Персијанци употребљавали су ласте да им преносе вести, као што се данас употребљавају голубови.

● Пунта Аренас у Чилеу најјужнији је град на свету.

● калемљење воћака примењивало се много векова пре наше ере.

● недавно је један Американац из Канзас Ситија, у држави Канзас, добио налог да службено отпутује у Литл Рок у држави Арканзас где се налазило седиште његове фирме. По доласку, претпостављени су га обавестили да треба да отпутује у Форт Ворт у држави Тексас на један семинар. Кад је најзад та-

мо стигао сазнао је да се семинар одлаже. Све ово не би била никаква вест да тема семинара није била — рационално коришћење времена.

● песак у пустињи пева — кажу многи путници и научници. У пустињама Кине овај феномен проучавало је више научника који су дошли до закључка да „песма“ песка настаје услед наизменичног притиска кварцних кристала које песак садржи, а јавља се у часовима наглих промена у температури — у зору и у време сутона. Тада настаје енергија у виду сталних звучних вибрација.

● добро бачена лопта у безболу лети брзином од 150 километара на час. Добро бачена тениска лопта достиже брзину од 180, док вешто ударена голф-лопта постиже брзину и преко 270 километара на час.

● стари Јевреји и стари Египћани умели су да справљају разне врсте сирева. Према Арис-

тотеловом писању, стари Грци употребљавали су за згрушавања млека смоквин лист, као и сириште из желуца младих срна и јелена.

● осмог јуна 1892. године одржано је такмичење у брзом ходању у Француској. Пријавило се 850 учесника а стазу од Пар-

иза до Белфора, дугачку 423 километара, први је савладао Жан Риможе, професор математике. Он је ходао пуних сто часова и на циљ стигао 24 часа пре осталих такмичара. Организатори трке су одмах по доласку у Белфор измерили Риможеа и утврдили да је изгубио три килограма и смањио се 2 сантиметра.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

"КЕ БЕЛА БАМБИНА, МАМА

МАЛИ ЈУНАЦИ ВЕЛИКОГ РАТА

Не бих могла да кажем да ли се то догодило крајем 1941. или почетком 1942. године. Јер окупатори су већ тада, да би онемогућили илегални народноослободилачки покрет опасали Љубљану бодљикавом жицом. Контролисали су све улазе и излазе из града. Није било лако проћи...

Али, ипак смо налазили путеве и начине да достављамо илегалну пошту партизанским одредима широм Словеније. Једном смо, тако, курирски задатак поверили једанаестогодишњој Даници. Њена мајка је била грађевинска радница, иначе комуниста, члан Партије још пре рата... И поред све жеље, не могу се сетити њеног презимена. Правила илегалног рада биле су такве: не питати за имена и презимена, не памтити их, да случајно не би открио неког од другова. А и време чини своје...

Иако је требало да потпуно сама путује возом до Долењске и још да носи нашу илегалну пошту девојчица се није плашила.

Размишљајући где би било најбоље да сакријемо материјал, одлучили смо се за капу мале Данице. Распарали смо је и између поставе и лица све лепо сложили, па је изгледало као да је капа дебело „ватрана“.

☆ **Бис!**
Бис!

Даница је ставила капу на главу и пошла за Долењску. Знала је шта носи и шта би се десило ако је открију. Али, била је сасвим мирна и прибрана. Отишла је на железничку станицу и села у воз за Долењску — као да путује код „рођака“. Али, већ на првој станици од Љубљане, у њен вагон ушла је група окупаторских војника, Италијана. Један од њих сео је поред девојчице, а остали на седиште преко пута ње... Није јој било пријатно, али ничим није показивала своју збјелу. Гледала их је и ћутала. Гледали су и они њу...

Даница је била лепа девојчица. Имала је крупне, веселе црне очи, а коса јој је била сва у несташним увојцима. Румених обрачића с капом као каквом ђубом на глави, неодољиво је подсећала на портрете деце које су радили стари француски сликари.

Кад су је мало боље загледали, Италијани, који су ушли у вагон, почели су да

јој се диве. Онај што је седео до ње ускликну:

— Ке бела бамбина, мама миа! (Што је лепа девојчица, мајко моја!)

— Бела бамбина! Бела бамбина! — прихватили су и остали.

Даница је разумела шта говоре италијански војници, али је ћутала и мислила само о томе када ће стићи до Долењске. То што јој се диве и кажу да је лепа и није тако лоше, јер вероватно неће посумњати у њу.

Али, у једном тренутку Италијан који је седео до ње и понављао оно „бела бамбина“, подигао је руку. Вероватно је хтео да је помилује по глави. Уплашила се. Тај војник може случајно да додирне капу у којој су била писма и други материјал. Шта ће онда бити? Шта ће да каже? Дали ће је тући да призна како се зове, ко јој је то дао, коме носи пошту у Долењској? Дали ће издржати батине? А онда јој је, на једном, синукла спасоносна мисао...

Савлађујући у себи страх и урођену стидљивост, Даница се осмехнула, весело погледала Италијане, устала са свог седишта и, начинивши мали поклон, почела да пева једну децју песмицу. Имала је пријатан, умиљат гласић и Италијани су је са дивљењем слушали. Нарочито војник који је био дигао руку да је помилује.

Даница није било до песме, али певала је — само да јој нико не додирне капу са партизанском поштом! Певала је што је лепше могла и умела. Кад је завршила прву песму, Италијани запљескаше и повикаше:

— Бис! Бис! Анкора, бамбина бела! (Још, још, лепа девојчице!).

Док су јој Италијани плескали, Даница је погледала кроз прозор вагона. Воз је још ишао... Још није станица на којој је требало да сиђе. Осетила је језу. Шта да радим? — питала се у себи. Ако седнем можда ће онај војник опет хтећи да ме помилује, додирнуће моју капу... Зато је одлучила да настави да пева. Опет се поклонила и почела другу песму.

Воз је тутњао кроз магло вито јутро, а Даница је певала већ трећу, четврту песмицу... Све су оне кратке, неколико стихова. Време лети, а воз никако да уђе у станицу. У једном тренутку учинило јој се да не зна више ниједну песмицу. Опет је целим телом прође језа. Шта ћу сада да радим, како да „забављам“ Италијане? Почеху да играм! — одлучила је.

ММА!

Када је у возу италијански војник ђружио руку да је ђомилује ђо ілабу, мала Даница је усішала и ђочела да ђеба. Јер, у њеној ка- ђи била је скривена ђарішизанска ђошіа.

И девојчица је играла иако јој није било до игре. Играла је час брже, час спорије, али све лепше. Ни је смела да предахне ни за тренутак. Чувала је тако своју капу да је неко од Италијана случајно не додирне...

Играла је све док воз није стигао у станицу на којој је требало да сиђе. Тада се љупко поклонила. Италијани су је испратили из вагона плескањем, стално понављајући:

— Бела бамбина, мама миа!

Били су одушевљени њеном лепотом, песмом и игром. Нису ни слутили да је у капи те мале „беле бамбине“ била партизанска пошта, писма и поруке да се баш против италијанских окупатора треба да води

знам, а толико бих желе- ла да видим малу „белу бамбину“.

☆ ПУТУЈ ДАЉЕ!

... То што сам и данас жива, дугујем једном вршњаку мале Данице. Био је само нешто мало старији од ње. Није још био напунио ни петнаест година. Марјан мали брат друга Јанеза Хоче- вара, секретара месног комитета СКОЈ-а у месту Велике Лашче.

... Требало је у јануару месецу 1942. године да идем на један састанак у том месту. Пошла сам возом из Љубљане, у саму зору. И, када сам тог маг-

Ида Сабо, скојевка од 1934. морала је да напусти род- ну Суботицу јер је као напредна радница остала без посла. „Трбухом за крухом“ отишла је у Словенију где наставља свој револуционарни рад. Била је од 1939. а и за време рата секретар Окружног комитета СКОЈ-а Љубљане. У многим акцијама које је против окупатора организовала у Љубљани и другим местима, учествовала су и најмлађи. О њима, својим малим саборцима, она увек радо и са узбуђењем говори.

ловитог јутра стигла на железничку станицу Велике Лашче, још на степеницама вагона пресрео ме је мали Марјан. Познавао ме је јер сам и раније долазила у њихову кућу. Без даха ми је рекао:

— Ево карте за воз, за Кочевје. Путуј даље, одмах! Не силази! Код нас су карабињери. Могу те ухапсити...

Изговорио је то и отишао. Послушала сам га. Наставила сам пут до Кочевја. Касније сам сазнала шта се догодило. Италијански карабињери почели су да опкољавају Велику Лашче. Марјанова старија сестра Анчка знала је да ћу доћи. Зато је брзо дала новац малом Марјану да оде на станицу, да купи карту за Кочевје и да ме сачека. Једино је он могао да се провуче кроз италијанску блокаду. Успео је. Иначе, карабињери би ме сигурно ухапсили...

Тужан је крај приче о малом Марјану, мом спасиоцу. О томе ми је говорила његова сестра Анчка Хочевар-Јагер... Марјан је касније отишао у партизане. За време непријатељске офанзиве на партизанско упориште Рог, заробили су га Италијани и одвели у Падову, у логор. Одатле, требало је да буде пребачен преко Загреба за Немачку. Како се после ос-

лобођења сазнало, Марјан је некако остао у Загребу код неких рођака Хочева- рових, затим код других... Последњег дана пред ослобођење Загреба, хтео је да отме мотоцикл од једног усташе. У гушању, усташа је убио малог Марјана...

Било је још много хра- брих дечака и девојчица у окупираној Љубљани који су од првог дана радили за Ослободилну фронту. Сећам се двојице, чија имена, на жалост, не памтим.

Године 1941. италијански окупатори сматрали су да се могу „комотно“ понаша- ти у Љубљани. За време спарних летњих дана купали су се у Љубљаници. Своје ствари, па и оружје, остављали би на обали, по- ред неког жбуна, у вла- довини... То су приметили двојица једанаестогодиш- њих малишана. Одлучили су да украду Италијанима један револвер. Прикравали су се и спретно га „узели“. Оружје су одмах однели једном старијем омладин- цу, скојевцу. Он их је, ме- ђутим, изгудио. Знао је да су такве акције опасне, јер ако Италијани ухвате де- чаче, тући ће их и можда присилити да кажу с ким су повезани. Цела скојев- ска организација могла би бити откривена...

☆ »Каубој« и »Индијанац«

Али, охрабрени успехом, дечаци су и други пут ук- крали револвер, па су се одлучили и за трећу „ак- цију.“ Италијани су им, међутим, тада поставили заседу. Један од дечака ус- пео је да побегне и да баца револвер у реку. Другог су ухватили. Саслушавали су га, тукли, али он није хтео ништа да им каже. Стално је понављао да не зна име дечака који је по- бегао, да су се случајно срели на обали и да су револвер узели да би се иг- рали „каубоја и Индија- наца“. Није одао ни оног омладинског скојевца, коме су предали први и други украдени револвер... Три месеца су га Италијани др- жали у затвору али ништа нису сазнали. Упорно је понављао да су се играли, да је у тој игри он био „каубој“, а онај други де- чак „Индијанац“.

Кад су га пустили из за- твора, „каубој“ је са целом породицом отишао у парти- зане, на слободну терито- рију...

Где су сада храбри „кау- бој“ и „Индијанац“ — не знам. Зато и причам о њи- ма. Нека се јаве...

ДИКАН и ШПИЈУНИ

Н. ЛЕКИЋ

А. БРЕДАНОВИЋ

СТРОГО ПОВЕРЉИВО

* ТАКО ЈЕ НАСТАО ТАЈ ИЗРАЗ.

ДОК СЕ ГОВОРИ О КРАЉИЦИ ЈЕС-МИНИ, ОНА СЕ НАЛАЗИ У ВЕЛИКОЈ ОПАСНОСТИ. АЛИ, ВРАТИМО СЕ НЕКОЛИКО ДАНА УНАЗАД. ИСТОВРЕМЕНО КАД И ГЕНЕРАЛ ЖБИРОС, У САРМАТИЈУ ЈЕ ДОШЛА И САРКА ЈАГУАРКА...

Мирјана је тога јутра, док смо заједно ишли према школи, толико хвалила свог мачка Марка да сам морао да јој кажем оно што ми је одавно лежало на срцу.

— Може тај твој мачор бити најлепши на свету, али ако још једном завири у нашу оставу жива ћу га одрати! — запретио сам.

— Само покушај! — под смехнула ми се Мирјана.

— Е, видећеш! — рекао сам љутито.

Одавно сам вребао тог великог жућкастог мачора који се често увлачио у нашу кућу, па право у оставу одакле би увек нешто здипио: сланину, kobасицу... Али, ускоро сам заборавио на Марка. На часу српско-хрватског језика требало је да изрецитијем неку песмицу, а ја је нисам научио и добио сам јединицу у дневник!

— Јеси ли нешто одговарао данас у школи? — упитала ме је мајка кад сам се после наставе вратио кући.

— Нисам — одговорио сам. Појео сам нешто на брзину и одјурио на игралиште. Ни Мирјанин Марко ни јединица због ненаучене песмице нису ми тада били ни на крај памети. Играо сам се безбрижно све док није почео да пада мрак.

— Тако ти, сине, ређаш јединице у дневник и још лажеш! — дочекао ме је отац кад сам дошао кући.

Нисам имао времена да се браним јер се уто појави ла мајка са Мирјаном.

— Је ли тачно да је Миша данас добио јединицу? — упитао је отац Мирјану.

Прострелио сам је погледом, али она је мирно одговорила:

— Јесте, због песмице. Отац ми је ударио шамар, један па други и добро ме изгрдио. Запамтиће ово Мирјана, зарекао сам се тада. Осветићу се ја њој!

УХВАТИО САМ ГА

Следећег дана одлучио сам да свој гнев искалим на Мирјанином мачку Марку, то ће њу највише погодити. Да га удавим, обесим или затрпам у неку рупу — то ми се није допало. Требало је урадити нешто да мачак остане жив а да се ипак осветим. Да му одсечем једну ногу или да га бацим вучјаку нашег суседа — ни то не би ваљало.

Пре него што сам ишта смислио, кад сам се вратио из школе пошао сам са једним омањим сандуком и парчетом сланине да намамим Марка. Сандук сам поставио у двориште, окренувши му отвор надоле, ставио испод њега парче сланине и једно дрво тако да је један крај сандука био одигнут од земље толико да Марко може да се увуче. Са дугачким канапом чији сам један крај везао за дрво под сандуком сакрио сам се иза гомиле дрва и чекао.

Прошло је више од пола сата кад је мачак најзад

ПОТКОВАО САМ МАЧКА!

БАТИНЕ
КОЈЕ
СЕ
ПАМТЕ

наишао. Пришао је опрезно сандуку и, као да је намислио сланину, облизнуо језиком бркове, затим се осврнуо унаоколо и почео да се увлачи под сандук. Ја сам га пажљиво пратио и кад му је још само крајичак репа вирио испод сандука, нагло повукао канап. Дрво је склизнуло испод сандука и он је поклопио Марка! Сад ми није било тешко да га ухватим и однесем у шупу. Док сам га гурао у неки стари цак, одједном ми је синула идеја: потковаћу га!

САКРИВЕН У БАШТИ

Завезао сам цак, да ми Марко не побегне, и тутнуо га у ђошак шупе, да се маукање не чује напољу, а онда пожurio по материјал који ми је био потребан за поткивање. Прво сам из куће кришом изнео шаку ораха и нож, а онда од комшије Бошка столара мало туткала. У шупи сам нашао стару конзерву и све то, са цаклом у коме је био Марко, опрезно, да ме нико не примети однео у башту.

Наложio сам ватру под једним дрветом и, док се она разгоревала, ножем преполовио два велика ораха и

ДУГО САМ РАЗМИШЉАО КАКО ДА СЕ ОСВЕТИМ МИРЈАНИ, А ОНДА МИ ЈЕ СИНУЛА ИДЕЈА. БИЛО МИ ЈЕ ПОТРЕБНО САМО МАЛО ТУТКАЛА И ЧЕТИРИ ОРАХОВЕ ЉУСКЕ.

повадио им језгра. Оно парче туткала ставио сам у конзерву па на ватру а онда извадио Марка из цака и везао му ноге канапом да ми не побегне. Сада сам истопљено туткало сипао у орахове љуске и сачекао да се мало охлади. Остало ми је још само да четири орахове љуске залепим мачку за шапе. Кад су се „потковице“ стврдле, одвезао сам мачка и потерао га. Али, он ни да макне, само је беспомоћно покушавао да скине љуске са шапа. Војећи се да ће Марко остати у башти све док га неко не пронађе, одлучио сам да га сам однесем у Мирјанино двориште. Уз пут сам држао руку на његовим устима да не мауче, има времена кад ће се драти да га чује и Мирјана и цео комшилук.

Убацио сам Марка у двориште и закључио да је најбоље да се на неко време изгубим одатле. Нико од мене није био срећнији, једва

сам чекао да видим израз на Мирјанином лицу кад буде угледала свог љубимца.

ДА СЕ НЕ МУЧИ

Кад сам предвече дошао кући, отац је био још на послу а мајка негде изашла, али ускоро се вратила.

— Где си био цело поподне? — упитала је.

— Напољу, играо сам лопте — одговорио сам не дижући поглед.

— А знаш ли ко је упропастио комшијиног мачка?

— Не знам — рекох убедљиво.

— Мирјана је толико плакала да никако нисмо могли да је утешимо — говорила је мајка. Ја се нисам узбуђивао. Нека, тако јој и треба, радовао сам се у себи.

Ускоро је дошао отац, за њим и комшија Бошко. Кад сам га угледао, ноге су ми се одсекле. Сигурно је рекао тати да сам узео туткало од њега. Али, отац није био љут, а Бошко у разговору није помињао ни туткало ни поткованог мачка. Већ сам био у кревету кад је у кућу ушао Мирјанин отац Раде и разговор се повео о поткованом мачку.

— Никако не могу да скинем оне љуске, мораћу да га убијем да се не мучи — допрле су до мене речи Мирјаниног оца.

Тек сада ми је било жао мачка, али нисам хтео да мислим на то. Покрио сам се по глави и покушао да спавам. Нисам могао. Кад су комшије отишле, отац је ушао у моју собу и наредио да устанем.

— Ти си узео туткало од Бошка и ложио ватру у башти — упитао је.

— Нисам...

— И потковао си Мирјаниног мачка...

Сад више нисам имао куд.

Отац је већ извлачио каиш из панталона и, правдао се ја не правдао, исто ми је. Вриштао сам од бола док су ударци плуштали по мени. Мајка је покушала да ме одбрани, али није вредело. Отац је ударао немилосрдно док му није досадило да слуша моје запомагање. Кроз сан сам те ноћи осећао како ми тело, све у модрицама од очевог каиша, гори и боли.

Избегавао сам Мирјану после овог кад год сам могао, све док није мало заборавила свог љубимца Марка.

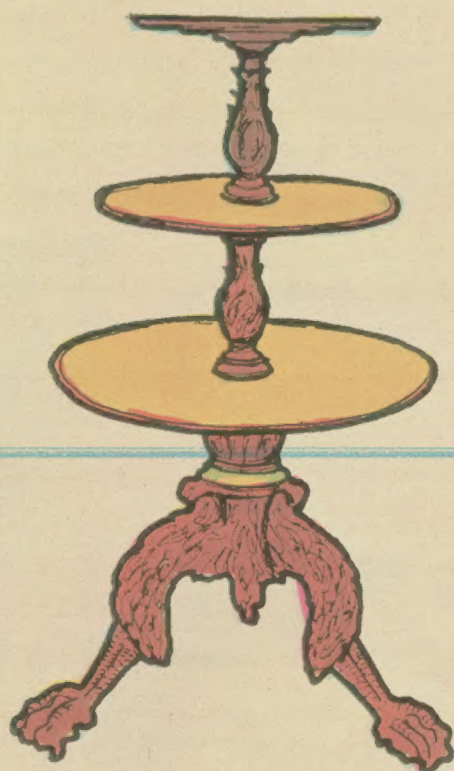
Милош Јовановић,
ученик,
Слободана Козарева,
Лазаревац
(Хонорар: 250 дин.)

НАМЕШТАЈ КРОЗ ВЕКОВЕ

Мали сто за доручак или вечеру са две кризне плоче. Шупљикаве преграде на полици штитиле су храну од паса.

Овакви столови, познати под именом „неми послужитељ“, били су у Чипенделово време веома популарни. На њих је могло да се стави све што је требало да се послужи па послуга није била потребна.

Реч чипендел обухвата све што се тиче унутрашње декорације и намештаја у Енглеској средином XVIII века. За обележје овог периода није послужило име краља или неког чувеног уметника, већ име енглеског столара Томаса Чипендела (1718—1779)!

Чипендел израђује намештај од скупоценог махагонија и продаје га богатим тадашњим колонијалним, моћним Енглецима. На слици: библиотека од махагонија из тог периода.

Е ТОМАСА ЧИПЕНДЕЛА

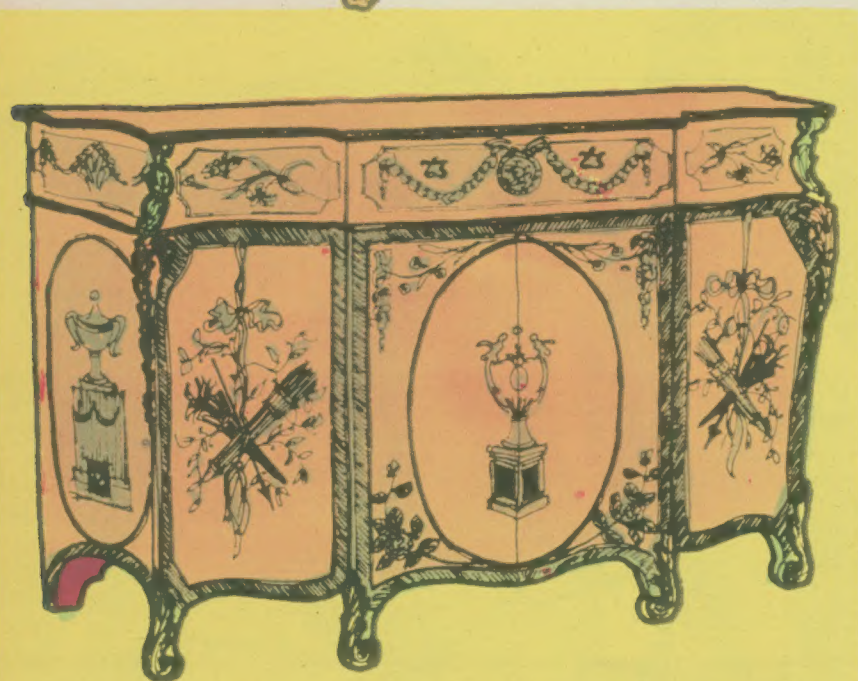

Канабе од махагови-
ја, чувен и редак мо-
дел приказан у Чипен-
деловој књизи „Столар
— уметник“

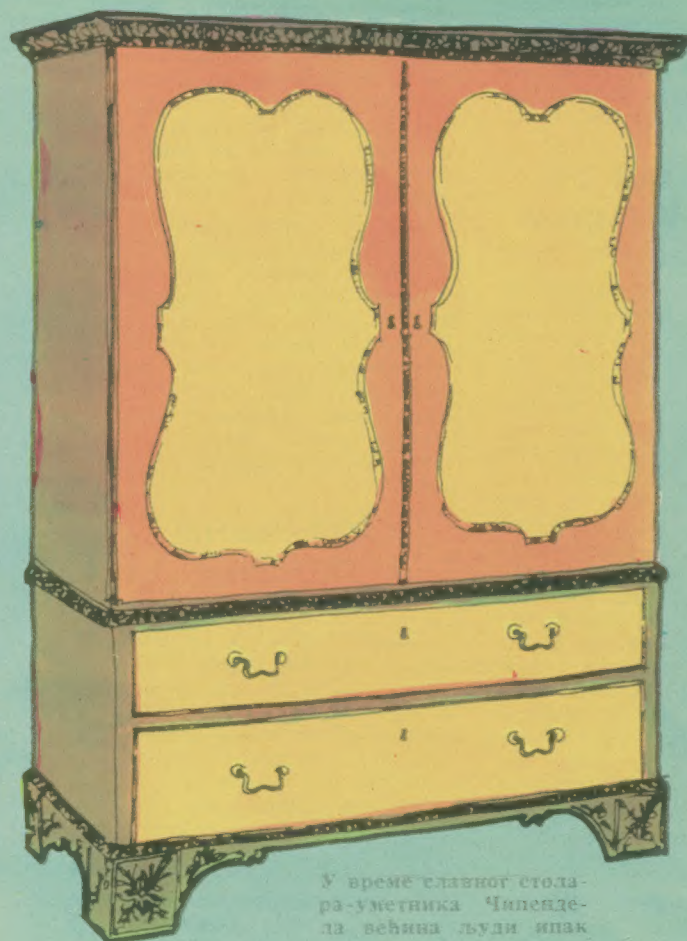

У енглеским провинцијама за израду намештаја
често се користила ораховина. Карактеристичан
је био овакав креденац за посуђе, са полицама и
фиокама. За разлику од осталих предмета који
су углавном у музејима он се налази у приватном
власништву.

У другој поло-
вини XVIII века
намештај у Енгле-
ској не израђује
се само у стилу
чипендел; осећа
се утицај других
стилова, нарочи-
то рококоа. У мо-
ди је кинески
лак, интарзија,
тапети и порцу-
лан са истока. На
слици чајни сто
од махагопија

Комода у интарзији и бронзи, израђена око 1771—1773. Овај луксузан
комод намештаја украшавао је свечане просторије.

У време славног стола-
ра-уметника Чипенде-
ла већина људи ипак
више воли скромно у-
крашен намештај јед-
ноставних облика

Група антрополога, предвођена професором Ралфом Солецким, обрела се 1951. године у Шанидар-пећини, високо у планинама Курдистана у северном Ираку. Професор Солецки и његови сарадници надали су се да ће ту пронаћи оно за чим су трагали: остатке оружја нашег далеког претка — Homo sapiens. Али њихово изненађење било је огромно кад су открили нешто сасвим друго: остатке скелета за које је радио-угљеничком анализом утврђено да су стари око 48.000 година.

Како се сматра да се први Homo sapiens појавио 40000—35000 година пре нове ере, било је очигледно да је експедиција професора Солецког открила скелет његовог претходника — Homo neandertalensis.

Остаци неандерталца пронађени су први пут пре више од сто година, тачније 1856. године у Неандерталу код Диселдорфа, у Западној Немачкој. Отада је учињено више од 155 појединачних открића у 68 налазишта Европе и Блиског истока. Француски палеонтолог Марслен Бул успео је да на основу остатака лобање приближно реконструише изглед неандерталског човека. Homo neandertalensis је био ниског раста, велике главе са истуреним јагодицама, великим ноздрвама, jakim надочним луком и ниским челом. Масивна доња чељуст није имала изражену браду. Научници верују да му ход није био сасвим усправан. Претпоставља се да је живео у леденом добу и да је насељавао област између Гибралтара, Палестине и Русије.

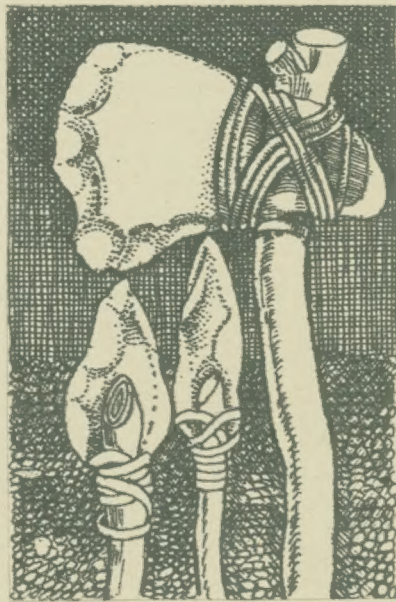
БАВИЛИ СЕ ХИРУРГИЈОМ

Али, сада када његов изглед више није представљао тајну, пред антрополозима се испречио нов проблем: од кога води порекло, како је живео и нестало? Све донедавно веровало се да је Homo neandertalensis био праотац Homo sapiens. Неки научници тврдили су да је био засебна врста која се истовремено развијала са Homo sapiens (као што је то случај са лисицом и вуком) или да је био подврста Homo sapiens формирана у другачијим географским условима (као што и данас у свету постоје различите расе). Ипак, готово сви научници су се слагали у једном: неандерталац је био на веома ниском ступњу развоја, суров и дивљи баш као и средина у којој је живео.

Откриће у Шанидар-пећини побило је неке од ових претпоставки. На чему своју претпоставку заснива овај искусни антрополог?

Двадесет седмог априла 1957. године један од чла-

ВОЛЕЛИ СУ ЦВЕЋЕ

нова експедиције Дејл Стјуарт са Смитсоновог института за физичку антропологију пронашао је остатке скелета за које је утврдио да су припадали четрдесетогодишњаку. За сурове околности у којима је живео праочовек ово је била дубока старост. Далеко веће изненађење изазвало је откриће да је човекова десна рука била закржљала од рођења и због тога ампутирана у раној младости. И не само то: на лобањи постоје знаци повреде, која је била зацељена у тренутку када га је задесила смрт под одроњеним стенама.

Овим је теорија научника да је неандерталац био на веома ниском ступњу развоја озбиљно уздрмана. Јер, ако је Homo neandertalensis заиста био тако примитиван, као што се тврди, како онда објаснити један овако сложени хируршки захват? Прави одговор до сада није пронађен.

САХРАЊЕНИ У ПЕЋИНИ

„Ненди“, како су антрополози назвали откривени скелет, пронађен је између два огњишта. Његови зubi били су веома оштећени па је из тога изведен закључак да се „Ненди“ у недостатку десне руке служио зубима. Да ли је један интелектуално неразвијени дивљак који је изгубио руку могао да доживи тако дубоку старост без ичије помоћи? Свакако да није. Очигледно, о њему су се старали његови саплеменници.

У прилог тврдњи професора Солецког да су неандерталци поседовали и дру-

гледно није изум новијег датума.

Узорак те земље из пећине професор Солецки је послао у Париз на испитивање. Ускоро је стигао очекивани одговор од стручњака за фосиле биљака — Арлете-Леруа Гуран. Анализом полена она је утврдила да је узорак садржавао остатке осам врсти различитог цвећа па чак и бора. Професор Солецки је изнео своју претпоставку о томе како је цвеће доспело у пећину. Вероватно је да су га убрали рођаци покојника и положили га на њихов гроб. Обичај приношења цвећа на гроб очи-

гледно није изум новијег датума.

Па ипак, тај народ који се хранио уловљеним животињама, скупљеним плодовима, који је сахрањивао своје мртве и волео цвеће, изненада је нестало 35000 година пре нове ере. Зашто, питају се научници? Да ли је неандерталец потиснуо развијени Homo sapiens или су изумрли? Професор Солецки има своју теорију о томе.

ЗАШТО СУ НЕСТАЛИ?

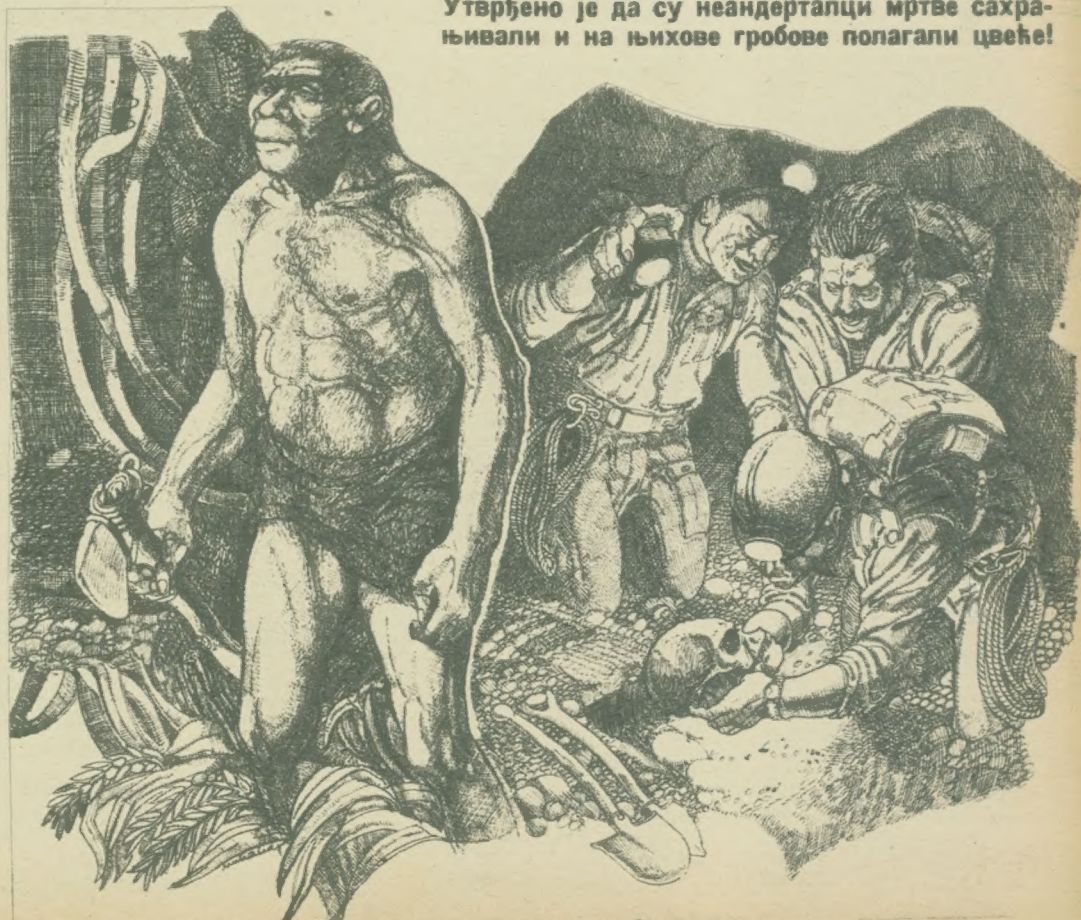
Вероватно је, сматра он, да су неандерталци нестали из два разлога. Прво: споразумевали су се говором који још увек није био артикулисан, па нису могли један другоме и својој деци да преносе стечена искуства у прављењу и побољшању оруђа и оружја. Homo sapiens је, мада и сам врло примитиван, знао да стечена знања пренесе на своје потомство. Поред тога, Homo sapiens је за разлику од Homo neandertalensis запажао извесне промене које су се периодично понављале у природи и умео је да њима прилагоди свој живот. То је било преимућство над неразвијеним неандерталцем које му је омогућавало да не устукне пред тешкоћама пред којима је његов предак био потпуно немоћан. О томе сведоче бројне слике на зидовима пећина, старе око 30.000 година, са сценама из живота Homo sapiens.

Али, као што се дешава са свим живим бићима у природи, јачи је немилосрдно потиснуо слабијег. Homo neandertalensis је изгубио своје место под сунцем.

О. В.

Оно што су научници открили у Шанидар-пећини променило је мишљење о нашем далеком претку — неандерталцу.

Утврђено је да су неандерталци мртве сахрањивали и на њихове гробове полагали цвеће!

СТАРИ КАМЕНИ МОСТОВИ

МАКЕДОНИЈА

ПЛАХА РЕКО, МОРАМ ПРЕЋИ ПРЕКО!

Највећи број старих каменних мостова у СР Македонији налази се у Кратову, старом рударском месту северно од Штипа. Готово сви камени мостови у овој живописној вароши где су некад вађени злато, сребро, олово, бакар и железо, саграђени су још у доба турске владавине Македонијом.

Иако у Македонији има много старих мостова, из римског доба није се сачувао ниједан. Само стари камени мост преко Вардара у Скопју стоји на римским темељима

ЈЕЛЕН-МОСТ налази се у близини Јеленог моста, северно од Скопја. Мост је изграђен од камена и дрвета, а дужина му је 114 м. Мост је изграђен у 19. веку, а сада је у лошем стању. Мост је изграђен од камена и дрвета, а дужина му је 114 м. Мост је изграђен у 19. веку, а сада је у лошем стању.

НА ТАБАЧКОЈ РЕЦИ налази се у близини Табачког моста, северно од Скопја. Мост је изграђен од камена и дрвета, а дужина му је 114 м. Мост је изграђен у 19. веку, а сада је у лошем стању. Мост је изграђен од камена и дрвета, а дужина му је 114 м. Мост је изграђен у 19. веку, а сада је у лошем стању.

ВОЈВОДА РАДЕ налази се у близини Војвођиног моста, северно од Скопја. Мост је изграђен од камена и дрвета, а дужина му је 114 м. Мост је изграђен у 19. веку, а сада је у лошем стању. Мост је изграђен од камена и дрвета, а дужина му је 114 м. Мост је изграђен у 19. веку, а сада је у лошем стању.

ТАБАЧКОЈ РЕЦИ налази се у близини Табачког моста, северно од Скопја. Мост је изграђен од камена и дрвета, а дужина му је 114 м. Мост је изграђен у 19. веку, а сада је у лошем стању. Мост је изграђен од камена и дрвета, а дужина му је 114 м. Мост је изграђен у 19. веку, а сада је у лошем стању.

СМАРАГДИ КОЈИ УБИЈАЈУ

У знак добродошлице и пријатељства, последњи цар Инка, Атахуалпа, понудио је шпанском конквистадору Франсиску Пизару на дар седам огромних смарагда. Безазлени индијански владар није ни сањао да ће од тог тренутка почети безобзирно уништавање његовог народа. Било је то 1532. године.

Својим даром Атахуалпа је открио Шпанцима да у Новом свету постоје налазишта овог драгог камена којим су Инке украшавале своје храмове. Грамзиви освајачи одмах су се дали у пљачку не штедећи ни светиштва. У старим хроникама је чак забележено да је један од најкрупнијих и најлепших смарагда, послат из Новог света шпанском двору, био скинут са чела статуе богиње Илла-Тике у храму Сунца у Киту.

Али, Шпанцима није било довољно да купе већ изважене смарагде. Желели су да дођу и до њихових налазишта која Инке нису желели да им открију чак и кад су их стављали на муке. Ипак, већ 1537. године Шпанци су успели да сазнају за нека налазишта у Колумбији. У Перуу, међутим, где је смарагде било много више, ништа нису могли да открију.

ТАЈАНСТВЕНА КЊИГА

То што је остало непознато шпанским конквистадорима из 16. века и њиховим потомцима, покушао је да открије у 20. веку Стјуарт Конели.

Конели је рођен 1899. године у једном малом месту државе Илиноис. Одмах по завршетку школовања пријавио се у војску и био је упућен на европско ратиште. Била је то последња година првог светског рата. Демобилизација га је затекла у Француској. Конели се није вратио у Америку са својим друговима и он следећих неколико година обилази стари континент да би се, најзад, скрасио у Мадриду. Ту је почео да изучава историју шпанских освајања Јужне Америке.

Највећи део времена проводио је у Националној библиотеци где је читао све што би му о Пизаровим освајањима дошло до руку. После неколико недеља от-

крио је, сасвим случајно, једну стару хронику која ће потпуно изменити његов даљи живот.

Био је то запис једног свештеника из Пизарове пратње који се звао Санчез. Поред осталог свештеник је описао како је при првом сусрету цар Атахуалпа поклатио Пизару седам великих смарагда.

Свештеник је даље писао:

„Пизаро је био задовољан и кад су домороци отишли, окренуо се мени и рекао: „Ово драго камење послаћу нашем краљу у Шпанију у знак моје верности. Али вама, мој оче, стављам у задатак да сазнате одакле долазе ове драгоцености. Ово је, додао је показујући руком на смарагде, право блага Инка. Нађите ми, оче, налазиште смарагда па ћу вам препустити све њихово злато...”

Санчез је даље описивао узалудна трагања за рудницима смарагда, муке на које су шпански војници бацали Инке да би од њих што сазнали, убијања, черечења, „купања“ у врелом уљу. Једино што су успели да докуче било је то да се рудници налазе негде далеко у огромним дунглама се-

зероисточно од Кита где се данас протеже граница између Колумбије и Еквадора.

Конелија је ова свештеникова прича о баснословном богатству толико занела да ју је научио напамет. И онда је одлучио да учини нешто што дотле ниједан белац није ни покушао: да се пробије у дунглу и пронађе руднике смарагда.

ЧАРОВНА ФРУЛА

Из Шпаније је отпутовао право у Гвајакил, главну морску луку Еквадора, а одатле за Кито. Ту се настанио у некој колиби од набоја и бацио се на проучавање једне старе карте коју је пронашао у градском архиву. У његовој глави полако је сазревао план који ће га одвести до циља. Становници осталих колиба сиротињског предграђа са чуђењем су гледали на необичног странца који је тумарао по граду, а онда дуго седео и буљио у неке хартије. Једног дана купио је фрулу од бамбуса и увече, кад би се све утишало, покушавао да из ње извуче неке необичне звуке.

После неколико недеља приметили су да је купио мулу, натоварио на њу нешто својих ствари, узјахао је и нестало у правцу истока, према врховима високих Анда.

ЧУДАН ПОВРАТАК

Девет месеци касније два шпанска свештеника-мисионара, чија је мисија била недалеко од обале Рио Напе, угледала су једног дана у реци човека како се бори с таласима. Једва се довукао до обале и чим је ступио на чврсто тле онесвестио се. Свештеници су га пренели до мисије. Нерешеник је стално бунцао на неком необичном индијанском дијалекту грчевито стежући кожно кесу која му је висила о врату.

Био је то Конели. Кад се после неколико недеља довољно опоравио да би могао да крене за Кито, одрешио је кесу, извадио из ње смарагд и поклатио га свештеницима. У знак захвалности, казао је.

Ускоро после тога, негде почетком 1925. године, у канцеларији владиног слу-

жбеника надлежног за коришћење руда и природних богатстава у Киту појавио се необични истраживач. Показао је врећу са 12 изванредно лепих смарагда и затражио дозволу за коришћење налазишта које је открио.

Настало је погађање. Власти су тражиле да Конели опише своје доживљаје од тренутка кад је на мули напустио Кито и пут којим се кретао. За то ће од владе добити привремену дозволу која ће касније кад буде могао да пружи тачан опис и локацију налазишта, постати стална.

Иако тешка срца, Конели је пристао да опише своје необичне доживљаје.

ПОЛУБОГ

„На основу проучавања која сам обавио у Шпанији — написао је — дошао сам до закључка да је белцу немогуће да продре на територију неких дивљих племена где се, по предању, и налазе смарагди. Зато сам скривао план да уђем у дунглу и приближим се Индијанцима али тако да они поверују да умно нисам најздравији. Из мени непозна-

тих разлога — а то сам из многих књига и предања закључио — племена у дунгли гаје чудну наклоност према умно заосталим људима. Зато сам купио фрулу и научио да из ње извлачим необичне, нескладне тонове који су чудно одјекивали. Чинило ми се да ће ми то помоћи да одиграм улогу безазленог поремећеног човека од кога нико не прети опасност...

Даље Конелијева прича говори да се није преварио. Придржавајући се плана и одређујући себи правац компасом, он се кретао у правцу североистока, залазећи све дубље у дунглу. Пуних девет дана није срео ниједно људско биће, само мајмуне, egzотичне птице и крупне инсекте. Тек десетог дана угледао је људе омањег раста и косе дуге до рамена. Носили су сарбакане, дуваљке из којих избацују отровне стреле. Из себи су од одеће имали само неку врсту малих прегача.

Конели је одмах засвирао у фрулу и почео да испушта сулује крике, а онда да се смеје и кревела. Индијанци су спустили своје дуваљке и окупили се око

њего. Дуго су га ћутке посматрали а он није престајао да свира и да се кревела. Тек после неколико часова они су га повели у своје насеље које се састојало од дванаестак колиба од прућа.

Полако и стрпљиво, изигравајући свирача-људака, Конели је освајао поверење Индијанаца. Њихове жене, које су за разлику од мушкараца биле веома лепе, доносиле су му кокосове орахе и поморанце. Већ после неколико дана и он је своју одећу заменио прегачом и почео да лови с њима. Упијао је сваку њихову изговорену реч и ускоро је могао да се с њима споразумева. Тако је дознао да је то номадско индијанско племе Коринахуас које у потрази за храном лута дунглом.

За три месеца Конели се потпуно прилагодио животу својих домаћина и научио да се служи сарбаканом. Живот му је био прилично лагодан јер су га због разних вештина које је знао, а нарочито због његовог свирања на фрули сматрали готово као полубога. Могао је ту остати читаву вечност, али он није пре

КАД ЈЕ У БЕСКРАЈНОЈ ЦУНГЛИ ЗАЧЕПРКАО ПОТЛУ, КОНЕЛИЈУ СЕ ПРЕД ОЧИМА ОТКРИЛО ОНО ЗБОГ ЧЕГА СЕ И УПУСТИО У ОПАСНУ АВАНТУРУ: МЕЂУ СТЕЊЕМ ЈЕ СВЕТЛУЦАЛО НА СТОТИНЕ СЈАЈНИХ, ЗЕЛЕНИХ КАМЕНОВА.

стајао да мисли на смарагде због којих је и кренуо у дунглу.

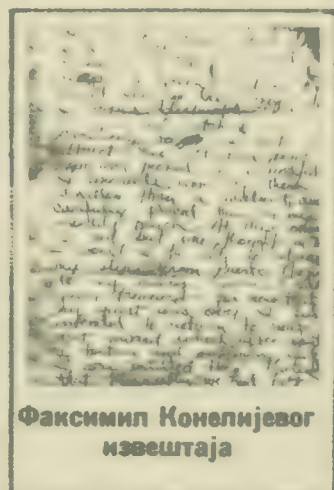
ДИВЉИ ОРИХОНЕСИ

„Из разговора са племенским врачом — писао је даље Конели у свом извештају — сазнао сам да далеко одавде, на североистоку, живи потпуно дивље племе Индијанаца Орихонес. Били су толико дивљи да нико од Коринахуаса никад није смео да ступи на њихову територију. Уколико би дошло до случајног сусрета одмах би почињала борба на живот и смрт...”

Конели даље пише да је о Орихонесима сазнао тако страшне ствари да је помишљао да одустане од даљег трагања. Али, жеља за богатством била је јача. И тако је једног јутра устао рано и, под изговором да иде у лов, кренуо према североистоку.

Петог дана путовања открио је трагове људских ногу и опрезно почео да их следи. У једној шикари је сакрио сарбакану и стреле и кренуо даље свестан да ће се ускоро одлучити његова судбина.

Ускоро је наишао на овећи поток на чијем су обалама дремали велики крокодили. На другој обали налазило се индијанско насеље са десетак колиба. Педесетак људи, жена и деце, потпуно нагих, играло је између колиба неку игру.

Факсимил Конелијевог извештаја

Неколико жена седело је око слабе ватре и пекло велику ћурку.

Конели се повукао да би потражио траву „барбаско“ чији мирис, како су Коринахуаси тврдили, одбија крокодиле. Њеним соком је намазао читаво тело, затим се полако спустио у воду, крај самих крокодила, извадио своју фрулу и засвирао. Индијанци су одмах прекинули игру. За њих је то морао бити нескватљив при

зор: непознати човек, и то беле коже каквог никад до тад нису видели, стоји у води и свира а око њега мирно леже опасни крокодили. Неки су, уплашени, полетели у дунглу, а они храбрији су се полако приближавали обали. Конели је схватио да је први и по њега најопаснији тренутак срећно прошао и почео је свирком, гестовима и речима да им објашњава да је он „бог крокодила“.

Тако је Конели по другом пут ушао међу Индијанце. Ипак, морао је бити стално на опрезу. Нарочита опасност претила му је од врача кога су звали „Уајаи“ и који је према дошљаку показивао отворено непријатељство. Врач је говорио да мора убити „бога крокодила“ да би доказао своју надмоћност. Борба је била неизбежна и то пред целим племеном.

„Рано ујутру — писао је Конели у свом извештају искрао сам се у дунглу и добро намазао тело и лице соком „барбаскоа“. Нисам био сигуран да ли и врач зна за ову траву, али судећи према њиховом запрепаштењу кад су ме први пут угледали поред крокодила, сумњао сам у то...”

Кад је сунце изгрејало Конели и врач, праћени читавим племеном, кренули су ка брзацима. Борба је почела чим су загазили у воду. Вешти врач је избегао Конелијев ударца и дограбио га рукама, тако да се једва спасао његовог гвозденог загрљаја. У том тренутку из воде је изронила сива маса. Крокодил се устремио на врача и повукао га у воду која се обојила црвено.

ЗЕЛЕНО БЛАГО

Победа над врачом донела је Конелију моћ и углед какав није очекивао. Сада је био сигуран, могао је свуда да се креће, да истражује. Узео је себи за пратиоца младог ратника Катуку који је добро познавао дунглу и помагао му у лову и истраживању нових терена.

„Два дана смо Катуку и ја ишли према истоку — пише Конели у свом извештају — у правцу где су се, по његовом мишљењу, налазила најбоља ловишта. Трећег дана стигли смо до неких црних и огољених висова, а одатле наставили долином окруженом стенама прошараним белим кварцом. У подножју једне литице махијално сам зачепркао по тлу кад се пред мојим очима наједном открило оно због чега сам се и упустио у ову опасну аван-

туру: међу стењем светлוצало је на десетине, а можда и на стотине зелених каменова — смарагда...”

Катуку је остао равнодушан према благу које је стајало пред његовим ногама. Да Индијанац ипак не би посумњао, Конели је тобоже немарно и даље че-пркао и тек пошто су се одморили покупио је неколико најзагастијих зелених каменова. Наставили су лов.

Два дана касније вратили су се у село са убијеним тапиром тешким близу сто килограма. Хране је било у изобиљу и Конели, сит и задовољан, направио је те вечери своју прву грешку због које ће се касније горко кајати. Дао је Катуку компас на поклон јер је приметио да овај са жудњом гледа у чудну справу.

Те вечери Конели је одлучио да своје благо прене-се у цивилизацију, претвори га у новац и да се затим врати са мулама натовареним опремом за вађење смарагда. Сутрадан, пре зоре искрао се из насеља и кренуо у дунглу. Али, већ после неколико часова видео је да се изгубио. Схватио је да је направио глупост што се лишио компаса, али више није имао куд: назад није смео. Недељама је лутао, управљајући се према сунцу, све док случајно није наишао на обалу Рио Напо-и у даљини приметио малу цркву коју су водили мисионари.

НЕПОВРАТ

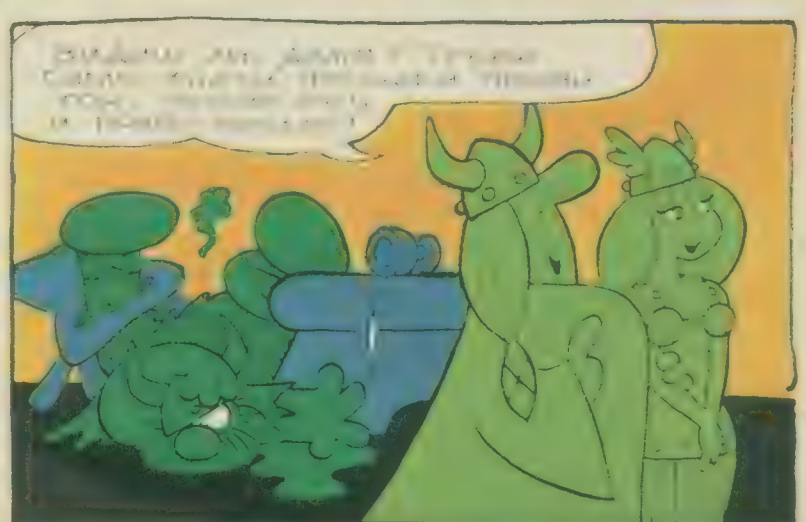
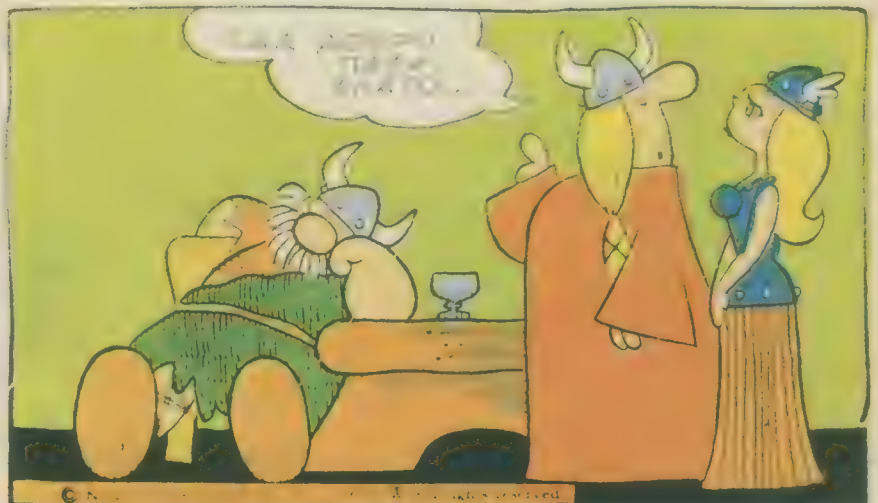
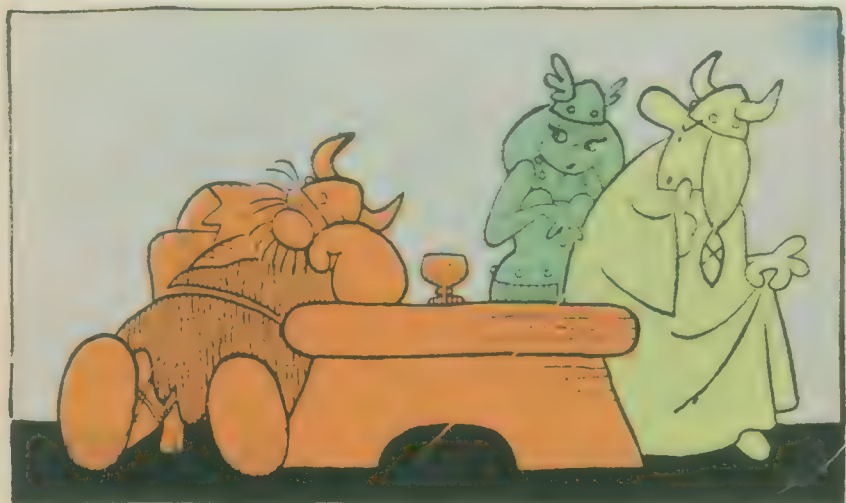
Кад је написао извештај и добио дозволу, Конели је продао неколико смарагда по баснословној цени и почео да се припрема за повратак у дунглу. Око њега се брзо окупила група авантуриста спремних на све само да дођу до богатства.

На шест мула натоварили су опрему, храну, оружје и муницију. Овога пута фрула од бамбуса била је заборављена. Експедиција је сматрала да је довољно јака да себи оружјем крчи пут.

Кренули су из Кита ка Андима у правцу Пуерто Напа. У ово мало индијанско насеље стигли су десет дана касније, ту су се мало одморили, а онда пошли у дунглу.

Од тада, па све до данас никад нико није ни чуо ни сазнао шта се догодило са Конелијем и његовом експедицијом. Дунгла је чувала своју тајну и нико се није ни усуђивао да крене да би је расветлио. Чак ни онда кад је десет година после Конелијевог нестанка објављен његов извештај. С. М. 13

ХОГАР СТРАШНИ

Уместо да скрене лево, аутомобил Томи Лојда наставио је да се креће право. У делићу секунде Томи је схватио да с воланом нешто није у реду. Разрогачених очију и укочен од страха, немо је гледао како кола вратоломном брзином јуре ка ивици дока. Свом снагом притиснуо је кочицу. Гуме су продорно зашкрипале и аутомобил је, заневши се, најзад стао са предњим точковима над прљавом и дубоким водом залива Тејбл код Кептауна.

За тренутак је изгледало као да је опасност прошла. Али, пре него што су људи у њему могли било шта да учине, стари опел је склизнуо у море.

ЦРВЕНИ КОЛУТОВИ ПРЕД ОЧИМА

Дерк Смит и Хени Маре, који су са Томијем били у аутомобилу, учинили су оно што би готово сви људи у сличној ситуацији: панично су се уплашили. Весомучно су ударили песницама о врата аутомобила. Страх је потпуно потиснуо разум. Иако су се налазили на дубини од девет метара, очајно су дозивали у помоћ, али вода је пригушила њихове крике.

На свом месту Томи је седео непомично. Био је уплашен као и његови другови, али је добро знао да не сме дозволити да га обузме паника ако жели да се спасе. Био је свестан да мора мирно да сачека тренутак да се изједначе спољни и унутрашњи притисак и да онда покуша да отвори врата. Жудно је удисао ваздух кога је сваког тренутка било све мање. Пред очима му се магло. Да ли ће издржати? Не смем сада да изгубим разум, пролазило му је кроз главу.

На седишту поред њега тридесетогодишњи Хени покушавао је да отвори врата која као да су била прикована. Кад је вода почела да продире кроз одшкринуте прозоре, Хени је вриснуо. Није знао да ли аутомобил лежи на крову, точковима или боку. Около је свуда био непрозиран мрак. Због недостатка ваздуха свима су пред очима играли црвени колутови. Последње чега се осетио била је помисао на жену и троје деце.

ЈОШ САМО МАЛО

Дерк Смит, који је седео на задњем седишту, изbezумљено је ударао по стаклу, али оно није попуштало. Спољни притисак био је још сувише јак. Смићу се чинило да ће полудети од страха и да ће му срце искочити из груди. Около је свуда била масна и прљави вода. „Готово је“, помислио је.

Томију је изгледало да су секунде дуге као вечност. Почео је да дрхти. Зуби су му цвочотали од страха и хладне воде која му се пела уз тело. Још само мало и...

И у тренутку кад му је вода допрла до уста, Томи је снагом очајника притиснуо ручицу и врата су се отворила! Последњи пут је удахнуо ваздух и снажно се одбацио ногама ка површини. Притисак му је раздирао плућа, хладна

вода пресекла му је дах и он је инстинктивно отворио уста. Загрцнуо се и почео још снажније да млатара рукама.

Већ на ивици свести, гутајући прљаву, масну воду која је мирисала на уље, Томи је почео да изарања. Кад је био близу површине, осетио је како га је захватила јака струја и понела навише. Тад се онесвестио.

ГДЕ СУ МИ ДРУГОВИ?

Журећи тог прохладног априлског јутра 1973. године на посао, Денес Хигинс је само на час приметио како задњи крај сивог аутомобила тоне у море. За тренутак

је збуњено застао, а онда потрчао ка најближој телефонској говорници да обавести полицију. Када се десетак минута касније вратио на док, угледао је три непокретна тела како плутају на површини залива. Гледајући са обале, Хигинс није могао да утврди да ли су људи живи. Без двоумљења је скинуо џемпер и чизме и скочио у воду. Снажним замасима запливао је ка најближем телу. Зграбио је утопљеника и нагло га повукао к себи. Из обамрлог тела зачуло се промукло кашљање. Човек је био жив! Људи, који су се у међувремену окупили на доку, помогли су Хигинсу да га извуче из воде.

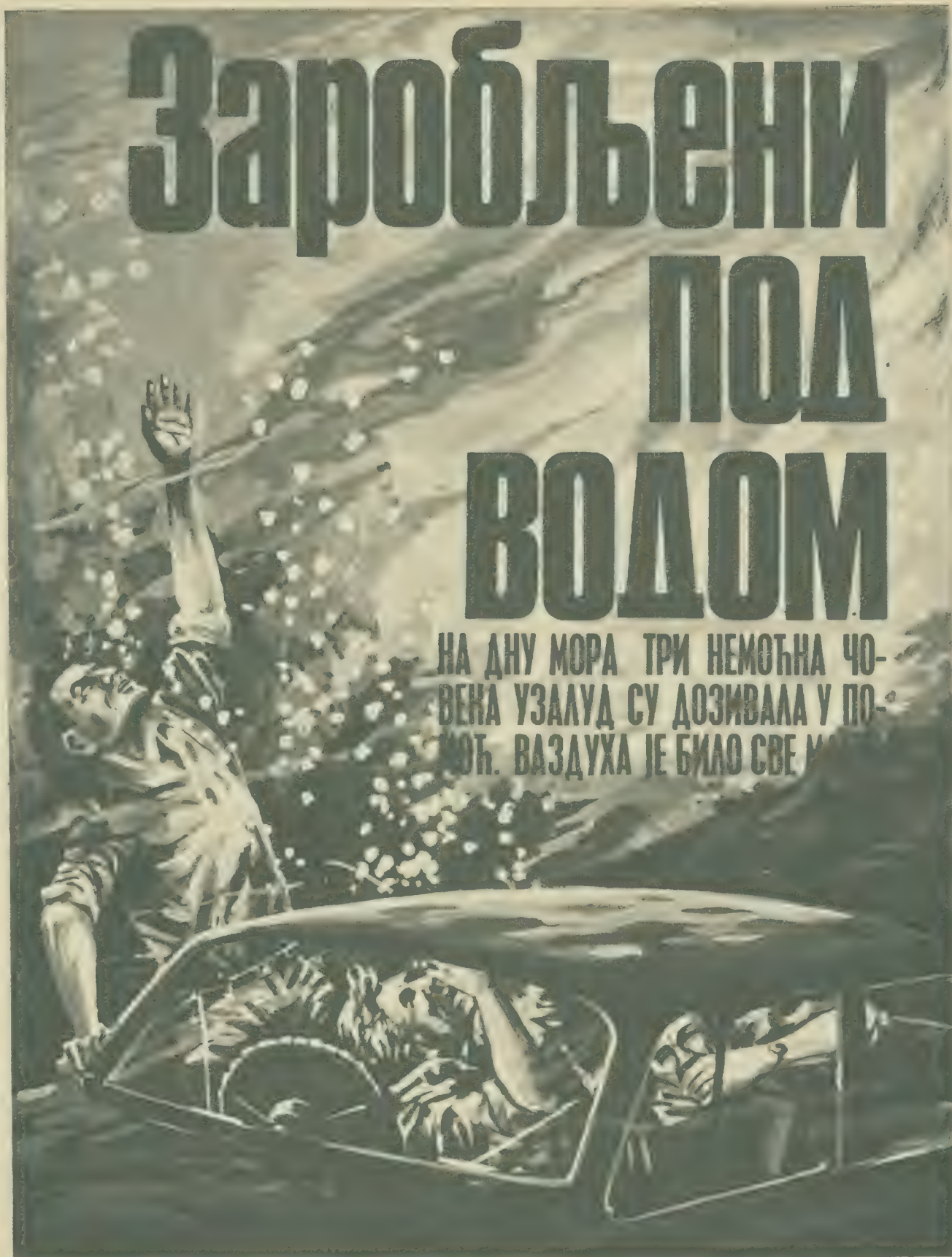
Затим је Хигинс на обалу извучео и остале настрадале. У даљини се већ чуло завијање сирене болничких кола. Лекари су одмах

применили вештачко дисање и ускоро се у лица настрадалих људи почело да враћа руменило.

★ ★ ★

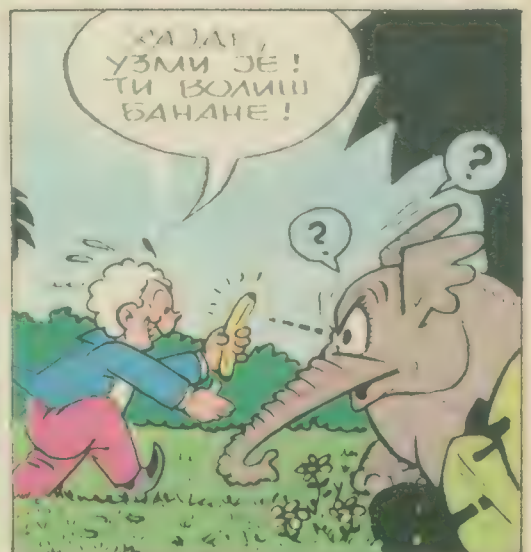
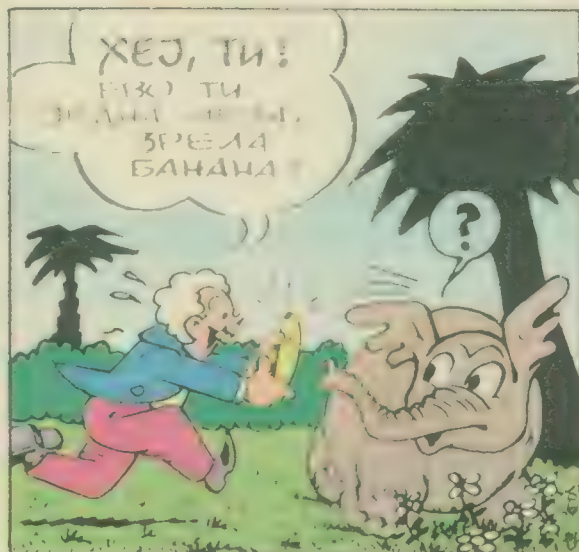
Прво што је Томи угледао кад се освестио било је плаво, ведро небо. Као из велике даљине до њега су допирали узбуђени гласови људи. Препознавши у окупљеној гомили лица својих другова са посла, Томи се сетио Дерка и Хенија. Питао се у себи да ли су заувек остали на морском дну људи с којима је годинама, сваког јутра, хитао на посао. Једва мичући отеклим уснама упитао је лекара да ли су пронашли њихова тела. Кад је чуо да су спасени, уморно је склопио очи.

О. В.

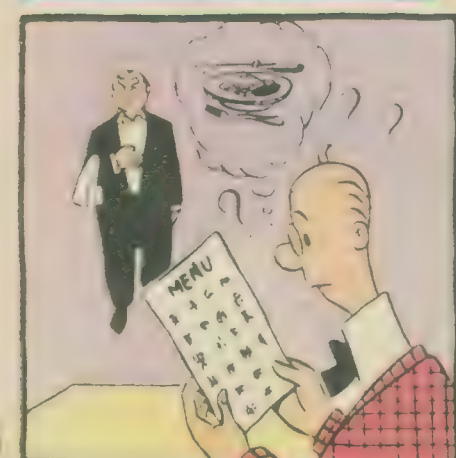

Заробљени ПОД ВОДОМ

НА ДНУ МОРА ТРИ НЕМОЋНА ЧОВЕКА УЗАЛУД СУ ДОЗИВАЛА У ПОМОЋ. ВАЗДУХА ЈЕ БИЛО СВЕ МАЊЕ

СРЕЋКО

КРАЈ ОБАЛЕ БОНДИ МОДЕСТИ И ЊЕН ПРАТИЛАЦ ДЕЈВИД КОЛИНС БАЦИЛИ СУ СЕ НА ВЕЛИКИ ТАЛАС...

КАКО СЕ СНА-
ЛАЗИШ У ОВО-
МЕ, ДЕЈВИ?

У ЈАХАЊУ НА
ТАЛАСИМА? КАКО МО-
ЖЕШ ТО ДА ПИТАШ
ЈЕДНОГ АУСТРАЛИЈАНЦА?

САМО
ГЛЕДАЈ... КАДА
КОЛИНС ТО РАДИ
СВИ ЗАУСТАВЉА-
ЈУ ДАХ...

...СПРЕМНИ ДА СЕ
НАСМЕЈУ...
ОООХ!

ТО ЈЕ
МОДЕСТИ БЛЕЈЗ

ЊЕН ПРИЈАТЕЉ ЈЕ
ДР ДЕЈВИД КО-
ЛИНС - ЗА НАС
ПОТПУНО НЕИН-
ТЕРЕСАНТАН.

ЗАБРИНУТ
СИ ЗБОГ ТЕ
ДЕВОЈКЕ
БЛЕЈЗИ?

МОЖДА
БЕЗ
РАЗЛОГА,
ДЕМИОНЕ...

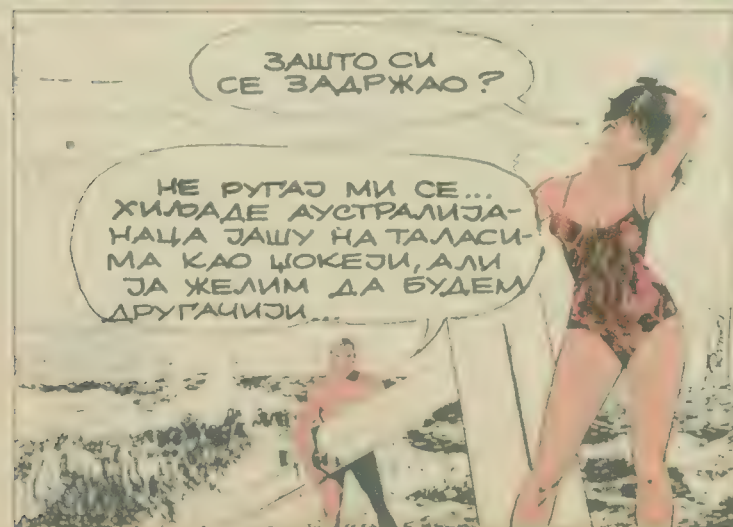
...АЛИ ЊЕНО ПРИСУСТВО
У СИДНЕЈУ САДА КАДА
ТРЕБА ДА СЕ ДО-
МОГНЕМО МИЛИ-
ОН БУНТИ, УЗ-
НЕМИ-
РАВА
МЕ.

У РЕДУ...БИЋЕ
ТО НЕСРЕЋАН
СЛУЧАЈ.

СПРЕМАН СИ
ДА УБИЈЕШ
ИАКО НЕМАШ
ДОКАЗА.
ОКРУТАН СИ,
МЛАДИЋУ.

ДА...
И ПОНОСИМ
СЕ ТИМЕ!

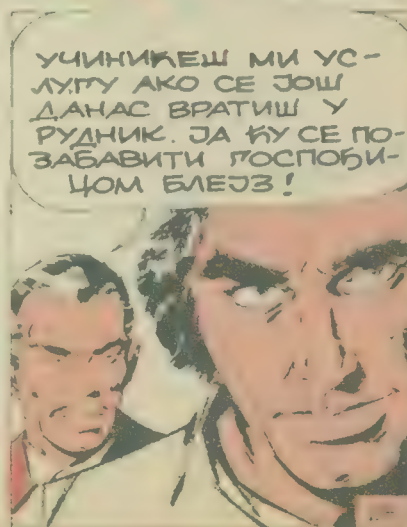
ЗАШТО СИ
СЕ ЗАДРЖАО?

НЕ РУГАЈ МИ СЕ...
ХИЛАДЕ АУСТРАЛИЈА-
НАЦА ЈАШУ НА ТАЛАСИ-
МА КАО ШОКЕЈИ, АЛИ
ЈА ЖЕЛИМ ДА БУДЕМ
ДРУГАЦИЈИ...

...ЗАТО САМ
И ПАО.

ПОНОСИМ
СЕ ТОБОМ,
ДЕЈВИ.

УЧИНИКЕШ МИ УС-
ЛУГУ АКО СЕ ЈОШ
ДАНАС ВРАТИШ У
РУДНИК. ЈА ЋУ СЕ ПО-
ЗАБАВИТИ ПОСПОБИ-
ЦОМ БЛЕЈЗ!

ШТА ЋЕШ С ЊОМ?

ПОРАЗГОВАРАЋУ. МИ СМО СТАРИ ПРИЈАТЕЉИ!

АКО СЕ ОВДЕ НАЛАЗИ СЛУЧАЈНО НАСТАВИЋЕМО ПОСАО... АКО НЕ, ЖАО МИ ЈЕ, АЛИ МОРАЋУ ДА СЕ ПОВУЧЕМ.

ШТА КАЖЕШ?

ДРАГИ ПРИЈАТЕЉУ, ВЕЛИКА ЈЕ МУДРОСТ НЕМАТИ МОДЕСТИ БЛЕЈЗ ЗА ПРОТИВНИКА!

25.2

ДИВНО! БАШ ЛАСКАВО ЗА МЕНЕ!

ЗНАШ ЛИ ДА МИ НЕ ДОСТАЈЕ ВИЛИ ГАРВИН.

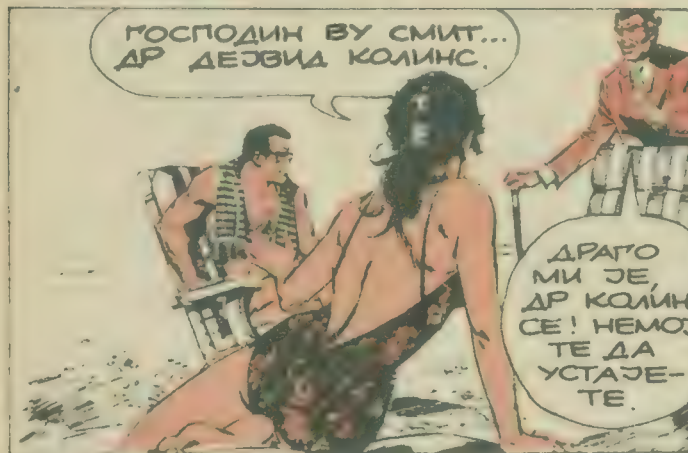
ХМ! ДА... ТАКАВ САМ ЈА.

БАШ САМ ТАКО И ЗАМИШЉАЛА МУШКАРЦЕ!

КАКВА СЛУЧАЈНОСТ ДА ВАС СРЕТНЕМ ОВДЕ, ГОСПОБИЦЕ БЛЕЈЗИ!

25.3

ГОСПОДИН ВУ СМИТ... ДР ДЕЈВИД КОЛИНС.

ДРАГО МИ ЈЕ, ДР КОЛИНСЕ! НЕМОЈТЕ ДА УСТАЈЕТЕ.

МОГУ ЛИ ДА ВАМ СЕ ПРИДРУЖИМ, ГОСПОБИЦЕ БЛЕЈЗ?

СВАКАКО, ГОДИНАМА СЕ ВЕЋ НИСМО ВИДЕЛИ.

А ЗА ТО ВРЕМЕ ВИ СТЕ ПОСТАЛИ ЈОШ ЛЕПШИ!

ЧУЈЕШ ЛИ, ДЕЈВИ?

И ЈА САМ ТО ПРИМЕТИО.

25.4

БИЋУ ИСКРЕН, ГОСПОБИЦЕ БЛЕЈЗ... ИМАМ ДОБАР ПОСАО У РУКАМА И НЕ БИХ ЖЕЛЕО ДА СЕ КОСИ СА ВАШИМ.

ЗНАЧИ ИНТЕРЕСУЈЕ ВАС ШТА РАДИМ ОВДЕ?

ЉУО САМ ДА СТЕ СЕ ПОВУКЛИ.

ВОЛЕО БИХ ДА ЈЕ ТО ИСТИНА.

ОВДЕ САМ САМО НА ОДМОРУ, ВУ...

НИКАКВИ ПОСЛОВИ МЕ НЕ ИНТЕРЕСУЈУ!

ДА ЛИ ТО ВАЖИ И ЗА ВИЛИЈА? НЕ ВИДИМ ГА ОВДЕ.

ХТЕЛА САМ ДА КУПИМ ЦРНИ ОПАЛ, АЛИ ЈЕ ВИЛИ НАУМИО ДА ГА САМ ИСКОПА. ЗАТО СМО У АУСТРАЛИЈИ...

СИГУРНО ВАМ ЗВУЧИ ЛУДО, АЛИ МОГУ ДА ВАМ ПОТВРДИМ ДА ЈЕ ТО ТАЧНО.

НИЈЕ ПОТРЕБНО, ТО ЛИЧИ НА ВИЛИЈА.

РАДУЈЕ МЕ ШТО ЈЕ ТАКО... НЕШТО КУ ВАС ПОСАВЕТОВАТИ...

НЕ ПРИХВАТАЈТЕ СЕ НИКАКВОГ ПОСЛА У СКОРОЈ БУДУЋНОСТИ.

ИМА НЕЧЕП ЗЛОСЛУТНОГ У ТОМ КИНЕЗУ НЕОБИЧАН РАЗГОВОР...

ТО ТИ СЕ САМО УЧИНИЛО, ДЕЈВИ.

НИКАДА ЈОШ НИСАМ СПАВАО СА НЕКИМ КО ПРАВИ ТОЛИКУ БУКУ, МАБЕЛ!

СЕДАМДЕСЕТ КИЛОМЕТРА СЕВЕРНО ОД АНДАМОКЕ НАЛАЗИ СЕ НАПУШТЕНИ ГРАД...

ЧИТАВЕ НОЋИ СТЕЊЕШ И ПРОКЊЕШ...

ДОБИ ДА ТЕ НАТОВАРИМ, МАБЕЛ!

ВИЛИ ГАРВИН НАСТАВИО ЈЕ ПУТ КРОЗ ДИВЉИНУ...

СКРЕНУЋЕМО ЛЕВО, МАБЕЛ.

ЗНАШ ЛИ ЗАШТО САМ ИЗНАЈМИО КАМИЛУ УМЕСТО АУТОМОБИЛА? ЈЕР СИ МНОГО ПОУЗДАНИЈА...

...А АКО ДОБЕ ДО НАЈГОРЕГ МОГУ ДА ТЕ ПОЈЕДЕМ!

ИМАО САМ СРЕЋЕ ДА ПРОНАЂЕМ ДИВАН ОПАЛ ЗА ПРИКЦЕЗУ!

ЛЕП КАМЕН, АЛИ МАЛИ ПОКУШАЋЕМО ДА ПРОНАЂЕМО БЕЋИ, МАБЕЛ!

ХЕЈ...НЕКА КОЛА!

ПОГЛЕДАЈМО, МАБЕЛ, ШТА СЕ ДОГОДИЛО.

ШИП ЈЕ БИО ПРАЗАН, А ИСПОД ЊЕГА...

НЕКА ДЕВОЈКА!

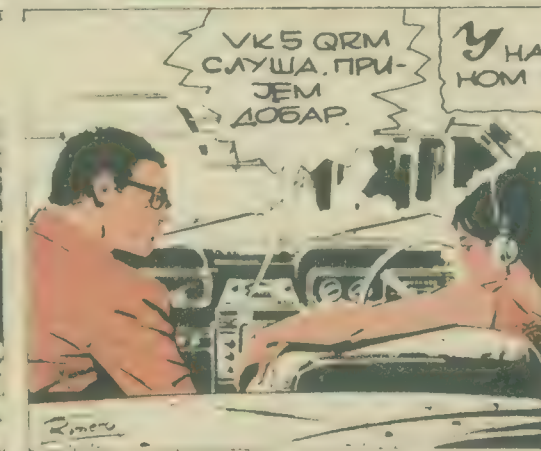
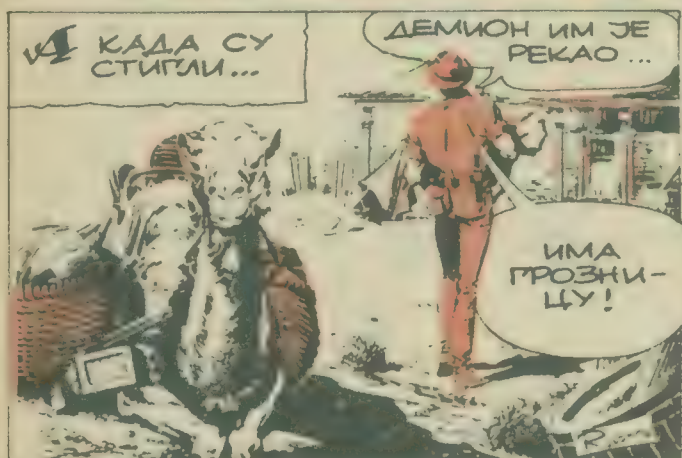

САМО ЈЕ ИСЦРПЉЕНА... МАЛО ВОДЕ ЋЕ ЈЕ ПОВРАТИТИ.

УУХ!

ХАЈДЕ, ЛУТКИЦЕ, САМО ПУТОВАЈ...

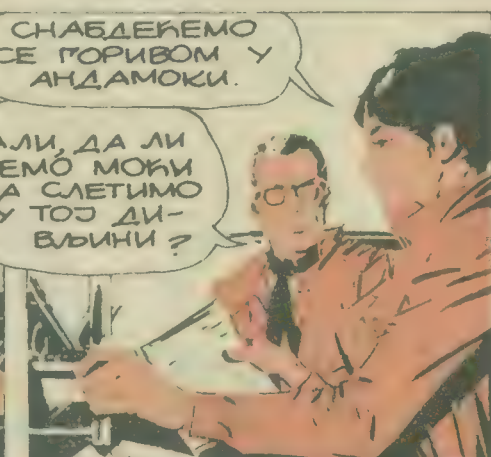

...МОДЕСТИ И ДЕЈВИ УЗЛЕТЕЛИ СУ У ИЗНАЈМЉЕНОМ АВИОНУ...

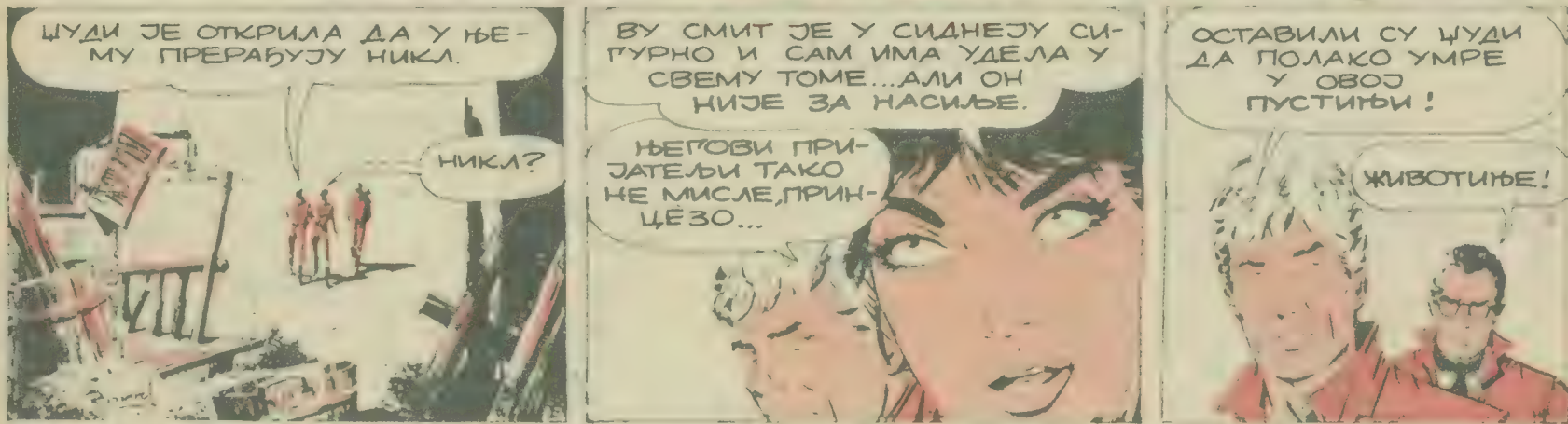
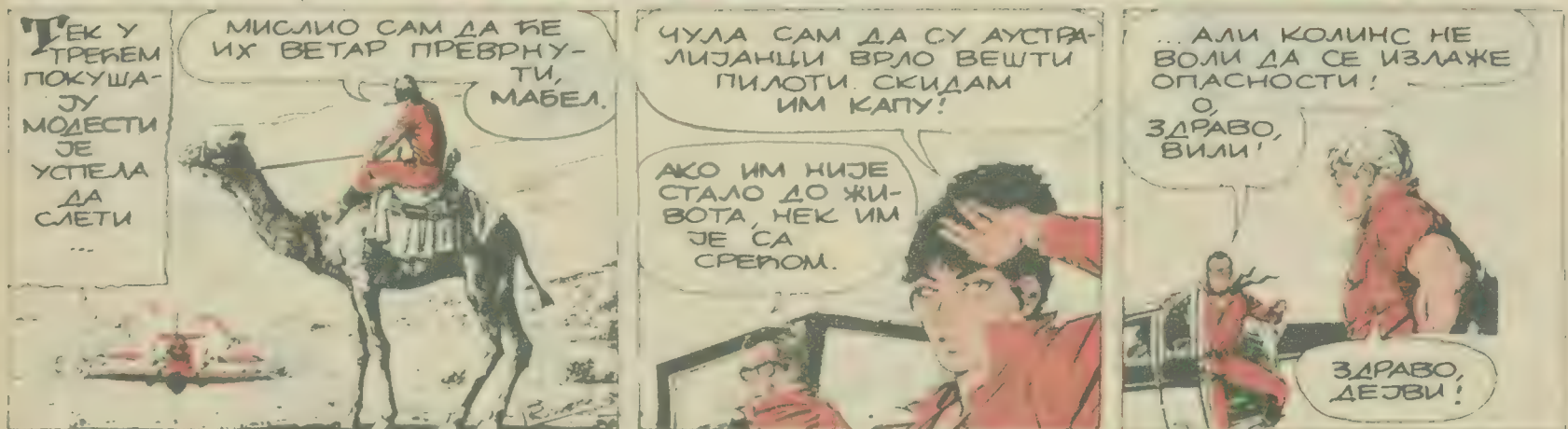
2528

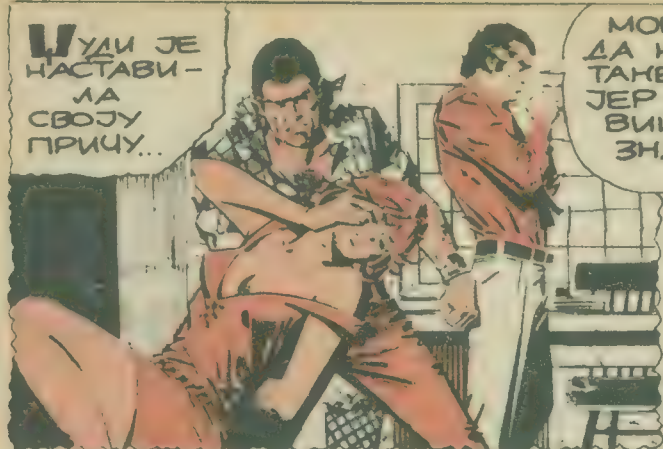
2529

2532

УЛИ ЈЕ
НАСТАВИ-
ЛА
СВОЈУ
ПРИЧУ...

МОРА
ДА НЕС-
ТАНЕ
ЈЕР СУ-
ВИШЕ
ЗНА!

ОСТАВИЋЕМО
ЈЕ У ШИПУ У-
СРЕД ПУСТИ-
ЊЕ...

...СА ПОКВА-
РЕНИМ ХЛАД-
ЊАКОМ И БЕЗ
БЕНЗИНА.

А АКО ЈЕ ИКАДА ПРОНА-
ЂУ, БИЋЕ ТО САМО ЈОШ ЈЕД-
НА ТРАПЕДИЈА У ТОЈ ДИВ-
ЉИНИ.

И ЗАИСТА...

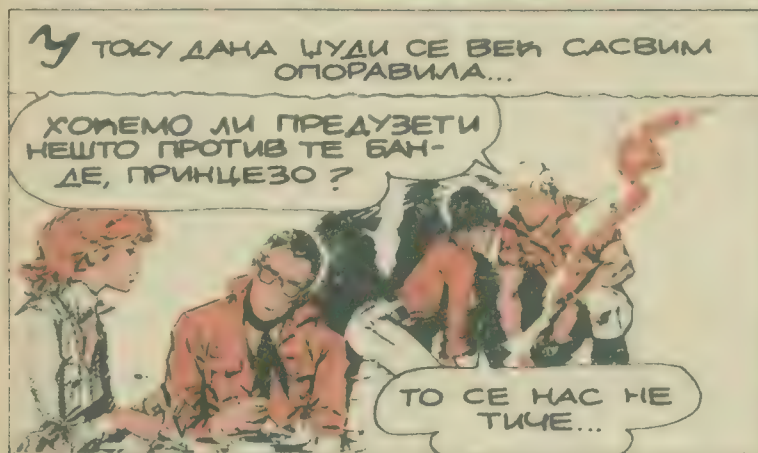
...ТО СУ И УЧИНИЛИ.
ОСТАВИЛИ СУ МЕ ДА
УМРЕМ ОД ЖЕЂИ.

ЧУДИ МЕ ДА
СЕ НИКО НИЈЕ
ПОБУНИО И
ТРАЖИО ДА
ТЕ
УБИЈУ?

НЕ ЗНАМ!
И САМА САМ СЕ
ТО ПИТАЛА!

У ТОКУ ДАНА ЧУДИ СЕ ВЕЋ САСВИМ
ОПОРАВИЛА...

ХОЋЕМО ЛИ ПРЕДУЗЕТИ
НЕШТО ПРОТИВ ТЕ БАН-
ДЕ, ПРИНЦЕЗО?

ТО СЕ НАС НЕ
ТИЧЕ...

...КАДА ПРЕ-
СТАНЕ ВЕТАР
ПРЕНЕЋЕМО
УДИ АВИО-
НОМ А ОНА
НЕКА СВЕ
ИСТРИЧА ПО-
ЛИЦИЈИ...

...ИДЕШ ЛИ
С НАМА, ВИЛИ?

НЕ МОГУ ДА ОСТАВИМ
МАБЕЛ... А НИСАМ НИ
ИСКОПАО ОПАЛ
ЗА ТЕБЕ...

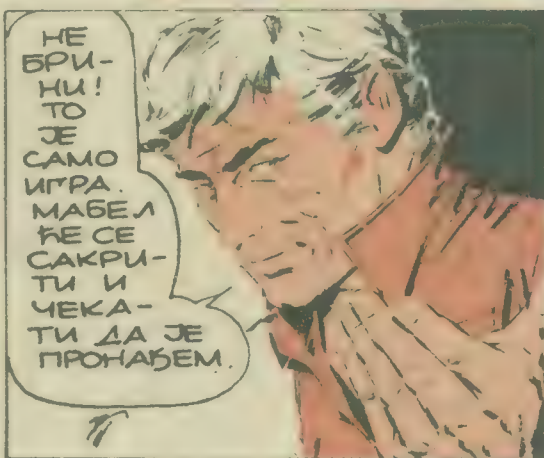
ЗАИСТА...
БАШ
САМ
ГЛУПА!

ПРЕД ЗОРУ ВИЛИ ЈЕ ПРОБУ-
ДИО МОДЕСТИ...

ПРИНЦЕЗО! МА-
БЕЛ ЈЕ НЕСТАЛА!
ИДЕМ ДА ЈЕ ПРО-
НАЂЕМ.

АЛИ НЕ
МОЖЕШ
ПЕШИЦЕ!

НЕ
БРИ-
НИ!
ТО
ЈЕ
САМО
ИГРА.
МАБЕЛ
ЋЕ СЕ
САКРИ-
ТИ И
ЧЕКА-
ТИ ДА ЈЕ
ПРОНАЂЕМ.

ОНА УЖИВА
У ТОМЕ!

НЕВОЉА С ТО-
БОМ, ВИЛИ, ЈЕ
У ТОМЕ ШТО
КВАРИШ ЖЕН-
СКИ ПОЛ.

ЈЕДАН САТ ПОШТО ЈЕ СУНЦЕ ИЗИ-
ШЛО...

ДОСТА
ЈЕ,
МАБЕЛ!

ДА МИ ЈЕ САМО ЗНАТИ
КО ТЕ ЈЕ НАУЧИО ТОЈ
ИГРИ ЖМУРКЕ?

ХАЈДЕ, ДЕВЦИ, ТРЕБА
ДА ПОМОГНЕШ
ВИЛИЈУ!

ГДЕ ЈЕ ОН?
ЗАР НАМ НЕЋЕ
ДОНЕТИ ЧАЈ?
МИСЛИО САМ
ДА СМО ЋЕ-
ГОВИ ГОСТИ...

ОТИШАО
ЈЕ ДА ПРО-
НАЂЕ МА-
БЕЛ...

ТИШИНА!
ЧУЈЕМ
КАМИОН!

ОХ, НЕ!

ПЕТОРИЦА
ИХ ЈЕ И СВИ СУ
НАОРУЖАНИ...

ЈЕСУ ЛИ ИЗ
РУДНИКА,
ЋУДИ?

ДА, ДЕМИОН ИХ ЈЕ
СИГУРНО ПОСЛАО
ДА СЕ УБЕРЕ ДА
САМ МРТВА.

НЕ ВРЕДИ
ДА СЕ
КРИЈЕМО.

А НЕМАМО
НИ КУДА
ДА
БЕЖИМО!

У ПЕСКУ СУ ТРАГОВИ
ЈЕДНОГ МУШКАРЦА, ЈЕ-
ДНЕ ЖЕНЕ И КАМИЛЕ...

У РЕДУ...

...ПОГЛЕДАЈМО...

ПРЕТРАЖУЈУ С ОБЕ
СТРАНЕ УЛИЦЕ!

ИМАМО
САМО
ВИЛИ-
ЈЕВ НОЖ!

УБИЈЕ НАС! ШТА
БЕМО ДА РАДИМО?

ПОКУША-
ВАМ
ДА
СМИСЛИМ
НЕШТО.

СЕТИО
САМ СЕ! АВИ-
ОН ЈЕ НА СЕ-
ВЕРУ-АКО ЈА
ПОТРЧИМ КА
ЈУТУ ОНИ ЋЕ
ПОЖУРИТИ
ЗА МНОМ...

ЗА ТО ВРЕМЕ
ВАС ДВЕ МО-
ЖЕТЕ ДА СЕ
УКРЦАТЕ У
АВИОН!

А ТЕБЕ
ДА ИЗРЕ-
ШЕТАЈУ!
НЕ,
ДЕЈВИ...

ХЕЈ!
ИМАМ
БОЉУ
ИДЕЈУ!

СИГУРНО НЕ
БИСМО УС-
ПЕЛИ А ТЕ-
БЕ БИ
УБИЛИ!

МОЖЕШ
ЛИ ДА
ИЗИЂЕШ
НА КРАЈ
СА НАО-
РУЖА-
НИМ УБИ-
ЦАМА?

ИМАМ ИСКУСТВА
У ТОМЕ,
ДЕЈВИ.
ПОКУ-
ШАЋЕ-
МО
ТАКО...

ЋУДИ, ТИ ЋЕШ
БИТИ
МАМАЦ!

МОДЕС-
ТИ ЈОЈ
ЈЕ ДАЛА
УПУТ-
СТВА...

СТРАШНО СЕ БОЈИМ,
АЛИ УРАДИЋУ
ТАКО...

БУДИ СИГУР-
НА ДА НЕЋЕ ОД-
МАХ ПУЦАТИ...

ПОБИ ДВА
МИНУТА
ПОСЛЕ
НАС...

У ЗАДЊЕМ ДЕЛУ КУЋЕ...

ОТКУД ЗНАШ
ДА НЕЋЕ
ПУЦАТИ?

БИЋЕ У ПОЧЕТКУ ЗБУЊЕ-
НИ А ЗА ТО ВРЕМЕ МИ
БЕМО СТУПИТИ У АКЦИЈУ...

ИЗНЕНАДА СЕ ПРЕД ГОНИОЦИМА ПОЈАВИЛА ДЕВОЈКА...

ХЕЈ!
ПАТО ЈЕ НАША ДЕВОЈКА!

ДОЛАЗЕ! ДЕЈВИ, УРАДИ ОНО ШТО ТИ ЈА КАЖЕМ!

УХХ!

ШТА?

НЕ МРДАЈТЕ, АКО НЕ ЖЕЛИТЕ ДА ДОБИЈЕТЕ МЕТАК У ЛЕЂА!

ПАЗИ НА ТОГ, ДЕЈВИ!

ОВО ЈЕ САМО ОПОМЕНА! БАЦИТЕ СВИ ПИШТОЉЕ!

БУДИ МИРАН, КОРЗОНЕ. ИЛИ ЊУ УПОТРЕБИТИ НОЖ!

ПАЗИ!

ШУДИ, ПОКУПИ ПИШТОЉЕ!

ДЕЈВИ ЈЕ БИО НЕСМО-
ТРЕН И КАДА СЕ МО-
ДЕСТИ ОКРЕНУЛА...

ТА
БУДАЛА
ЈЕ СВЕ
ПОКВА-
РИЛА!

ДА... ЖАО МИ
ЈЕ...

НЕ
ЈОШ...

2559

КОШАРЕ
ЗА
КАМИЛУ!

НАТОВА-
РИ СВЕ
ТО
НА
КАМИОН!

ПОМОЗИ
МИ ДА СМЕ-
СТИМ
МОДЕСТИ!

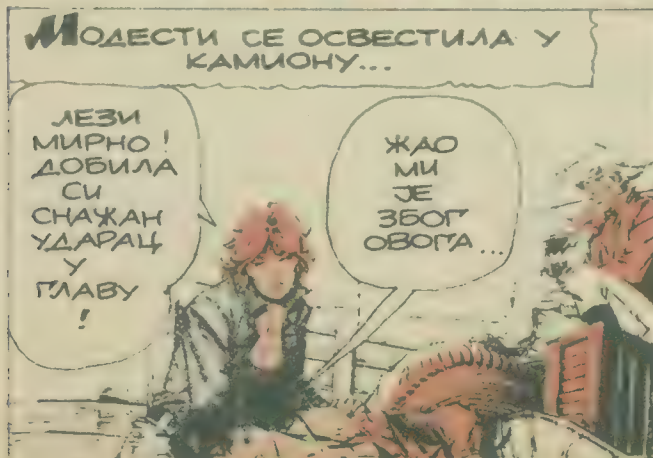
2560

ШТА СЕ
ТО, ДО БАВО-
ЛА, ОВДЕ
ДОГОДИ-
ЛО?

2561

ЛЕЗИ
МИРНО!
ДОБИЛА
СИ
СНАЖАН
УДАРАЦ
У
ГЛАВУ
!

ЖАО
МИ
ЈЕ
ЗБОГ
ОВОГА...

ДА... У ПРАВУ
ЈЕ... ТРЕБАЛО
ЈЕ ДА УПОТРЕ-
БИМ НОЖ, АЛИ
САМ СЕ УКО-
ЧИО...

БАШ МИ ЈЕ ТО
НЕКА
УТЕХА!

ОВО СУ УЗОРЦИ
РУДЕ КОЈИ
СУ СТИГЛИ
ЈУЧЕ...

ПАЖЉИВО СУ УПОРЕЂЕ-
НИ СА ОБИМ СТЕНАМА
ОВДЕ, АЛИ САДРЖЕ МНО-
ГО
ВИШЕ НИ-
КЛА!
ОДЛУЧНО

ДА? ... КО?

МОДЕСТИ
БЛЕЈЗ! ...
ВЕОМА
ИНТЕРЕСАН-
ТНО!

МОДЕСТИ БЛЕЈЗ И ЊЕН
ПРИЈАТЕЉ ПРОНАШЛИ СУ
НАШУ ЛУТКИЦУ... НА
НАШУ СРЕЋУ
КОРЗОН ИХ ЈЕ
СВЕ
ПОХВАТАО.

НЕ СВИЂА МИ СЕ СВЕ ТО!

НИМАЛО ЈЕ СЕ НЕ
ПЛАШИМ,
ВУ!

НИКАДА НИСАМ ВОЛЕО
ДА ВАС ИМАМ ЗА ПРОТИВ-
НИКА, ГОСПОЂИЦЕ
БЛЕЈЗ!

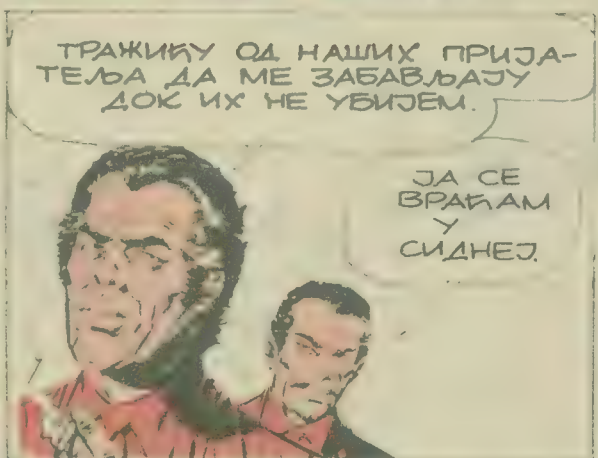
... АЛИ ОВОГ ПУТА МОРА-
ЋУ ДА ВАС УКЛОНИМ
БЕЗ ОДЛАГАЊА!

ГОСПОДИМ СМИТ
ВАС СЕ БОЖИ, АЛИ
ЈА НЕ... ЗАТО НЕКУ
ДА ЖУРИМ
СА ОДЛУКОМ!

ОВДЕ ЈЕ ТАКО ДОСАДНО...

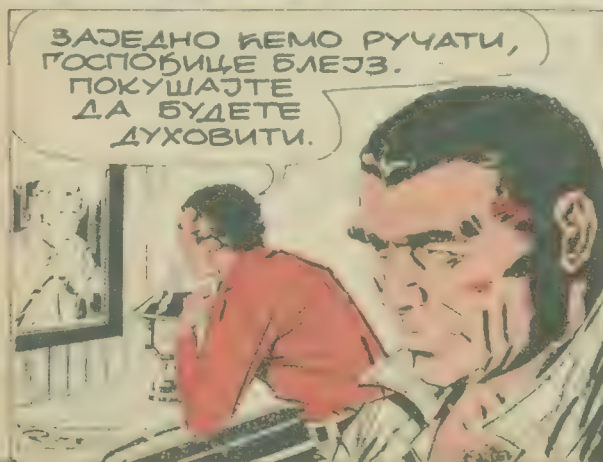

ТРАЖИЋУ ОД НАШИХ ПРИЈА-
ТЕЉА ДА МЕ ЗАБАВЉАЈУ
ДОК ИХ НЕ УБИЈЕМ.

ЈА СЕ
ВРАЋАМ
У
СИДНЕЈ.

ОСТАНИ! БИЋЕ КАО У
„ХИЉАДУ И
ЈЕДНОЈ НОЋИ“
— ШТО МЕ
БОЉЕ ЗАБА-
ВЉАЈУ,
ДУЖЕ ЋЕ
ЖИВЕТИ!

ЗАЈЕДНО ЋЕМО РУЧАТИ,
ГОСПОЂИЦЕ БЛЕЈЗ.
ПОКУШАЈТЕ
ДА БУДЕТЕ
ДУХОВИТИ.

СМЕНИ
ДЕВОЈКЕ У
БИВШУ
ШУДИНУ
СОБУ.

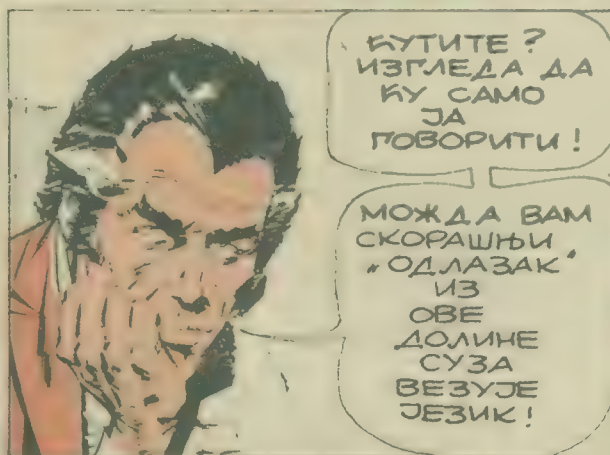
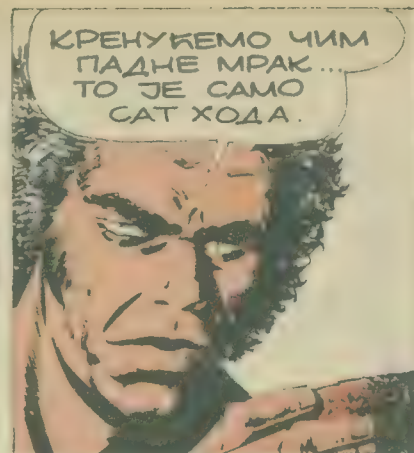
О
ДОКТОРУ
НЕ ТРЕБА
ДА
БРИНЕШ...

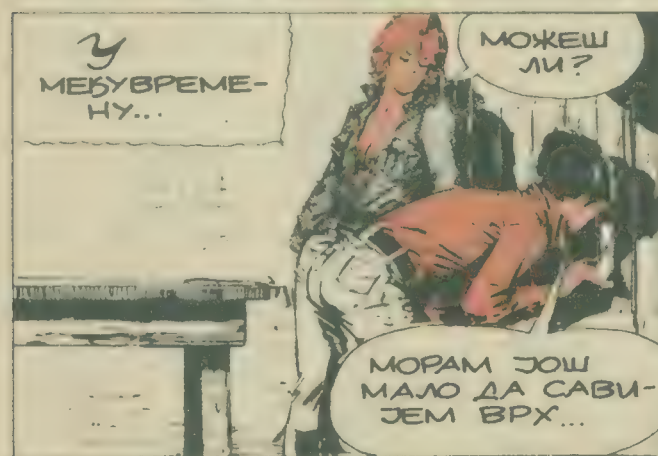
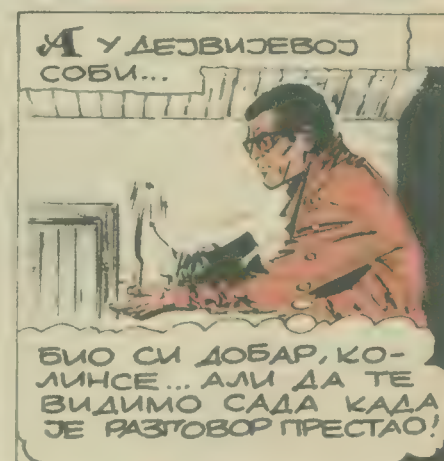
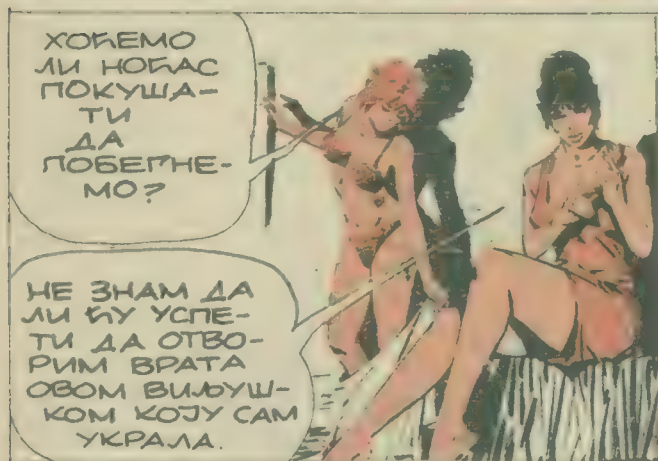
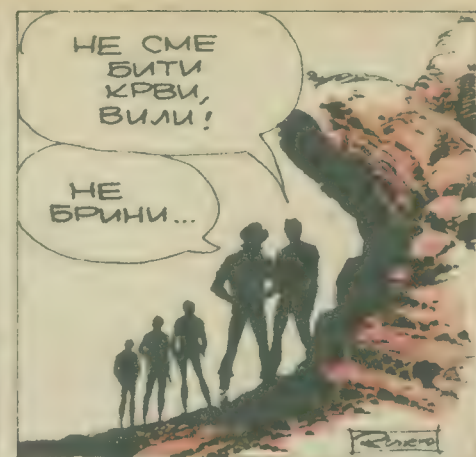

... АЛИ
МОТРИ
НА
ЊУ!

НЕ ЈА... ТИ И
ТВОЈЕ ПОРИЉЕ
ЊЕТЕ ЈЕ ПАЗИ-
ТИ. ЗАТО ВАС
И ПЛАЊАМ!

НЕМА
ПИШТОЉ!
САМО НОЖ...

ОХ! ОНАЈ КОГА
САМ ЈА ЛУПАО
ИМАО ГА ЈЕ... ЗА-
БОРАВИО САМ
ДА ГА УЗМЕМ...

... СУВИШЕ
САМ БИО
ОПИЈЕН
УСПЕХОМ!

НЕ СМЕМО
ДА ПУЦАМО
ОБЕЋАО САМ
ТО ЏЕКУ.

ЏЕКО?
ДОМОРОДАЦ
КОЈИ ЈЕ РА-
ДИО ЗА
НАС?

ДА...
ЏЕКА НАС

ПУСТИО СИ
ТОГ ТУПАВЦА
ДА ТИ ПОБЕГ-
НЕ!

НИЈЕ
ВАЖНО,
КОРЗОНЕ...

БЕКС-
ТВО ЈЕ
ОТКРИ-
ВЕНО...

... КРЕНУЛИ СУ ПЕШИ-
ЦЕ, НАШ ТРАГАЧ ЋЕ НАС
ДОВЕСТИ ДО ЊИХ У
РОКУ ОД 24
ЧАСА!

... АЛИ НАУЧИ ПА-
МЕТИ ТУ БУДАЛУ!

ПОШТО
СУ МАЛО
ОДМАК-
ЛИ ОД
РУДНИ-
КА...

УСКРОРО ЋЕ СВАНУТИ
И ОНИ БАНДИТИ ЋЕ
ПОЋИ ЗА ВАМА...

ШТА ТЕ
МУЧИ,
ЏЕКО?

ЗНАМ ДА НЕ
ЖЕЛИШ ДА ТВО-
ЈИ ЉУДИ БУДУ
УМЕШАНИ У
ОВО! НЕ БРИНИ,
САДА ЋЕМО НА-
СТАВИТИ ПУТ
САМИ!

АЛИ ПОМРЕ-
ЋЕТЕ СВИ У
ПУСТИЊИ!

ДЕЈВИ!

ЏИНОВСКИ ГУШТЕР!
НЕ БОЈ СЕ! СУВИШЕ
СИ ВЕЛИКИ ЗАЛОГАЈ
ЗА ЊЕГА.

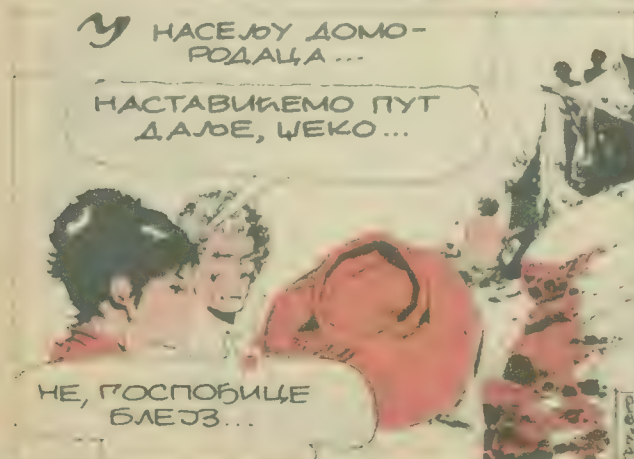

ВЕЛИКО УЗБУЂЕЊЕ ПРЕКИ-
НУЛИ СУ ДОМОРОЦИ...

ЗАШТО СТЕ ГА
УБИЛИ,
ЏЕКО?

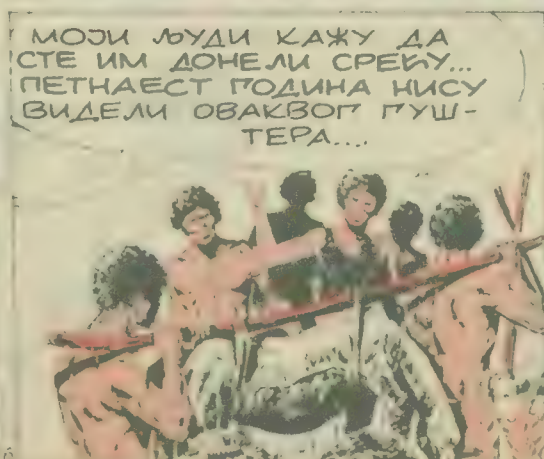
ЗА МОЈЕ ПЛЕ-
МЕ ОВАЈ ГУШТЕР
ПРЕДСТАВЉА
СРЕЋУ.

У НАСЕЉУ ДОМО-
РОДАЦА...

НАСТАВИЋЕМО ПУТ
ДАЉЕ, ЏЕКО...

НЕ, ГОСПОДИЦЕ
БЛЕЈЗ...

МОЈИ ЉУДИ КАЖУ ДА
СТЕ ИМ ДОНЕЛИ СРЕЋУ...
ПЕТНАЕСТ ГОДИНА НИСУ
ВИДЕЛИ ОВАКВОГ ГУШ-
ТЕРА...

ПОСТОЈИ ЈЕДНА
КОСТ НА ЊЕМУ
КОЈА ЈЕ ЗА
МОЈЕ ПЛЕМЕ
СВЕТИЊА!

ТО НЕЋЕ СПРЕЧИТИ
ДЕМИОНА ДА НАС
УНИШТИ...

ШЕКО
ЈЕ СКОВАО
ПЛАН...

ГДЕ ЋЕМО
СЕ
САКРИ-
ТИ?

ЊИХОВ ТРА-
ГАЧ ЋЕ ВАС
НАЋИ, АЛИ ЊУ
ЋА СПРЕЧИТИ
ОВОМ КОСКОМ
ДА ВАС
ОТКРИЈЕ
ГОНИОЦИМА.

ПОСТА-
ЋЕТЕ
ДОМОРО-
ЦИ,
ВИЛИ!

НАМАЗАЋЕТЕ СЕ МАШ-
КУ, НАЦРНИТИ УГЉЕНОМ.

ШЕКО, ТИ
СИ ГЕ-
НИЈЕ!

2588

... А САДА САМ У ПУС-
ТИЊИ И МАЖЕМ СЕ ДА
БИХ ИЗГЛЕДАО КАО ДО-
МОРОДАЦ, ГОНЕ МЕ УБИ-
ЦЕ... ТО СЕ НЕ ДОПАЋА
СВАКОМЕ!

СВЕ МИ СЕ ЧИНИ
ДА САЊАМ. ПРЕ
ДВА ДАНА БИО САМ
ОБИЧАН ЗООЛОГ...

СТАЈАЋЕТЕ
ПОЗАДИ КА-
ДА СЕ
ПОЈАВЕ...

ДО ВРАГА, ВИЛИ! ТИ
БАШ НИСИ РОБЕН ЗА
ЈЕДНОГ ДОМОРОЦА!

ПРАВИ СЕ КАО ДА СИ
ЗАУЗЕТ ПРАВЉЕ-
ЊЕМ БУМЕРАНГА.

А
ШТА ЋЕМО
МИ,
ШЕКО?

А САДА ДА
ЗАВРШИМО
СА УЛЕПША-
ВАЊЕМ ВИ-
ЛИЈА.

СКЛОНИ-
ТЕ
КАМИЛУ!

ВАС ДВЕ
ЋЕТЕ БИТИ ЗАО-
КУПЉЕНЕ ЧИШЕ
ЊЕМ ГУШТЕРА.

ДЕМИОНО-
ВИ
ЉУДИ КРЕ-
НУЛИ СУ
У ПОТРА-
ГУ...

СТАНИТЕ!

ТРАГ ВОДИ У БРДА - НАЋИ
ЊУ ИХ УСКОРО!

ПОЛА
САТА
КАС-
НИ-
ЈЕ...

ДОЛАЗЕ! СВИ
НА СВОЈА
МЕС-
ТА!

МАЛО
КАСНИ-
ЈЕ...

ДОМОРОЦИ...
СИГУРНО СУ
ВИДЕЛИ
БЛЕЗ И
ЊЕНЕ
ПРИЈАТЕ-
ЉЕ!

ШЕКО
ЈЕ ПРИ-
ШАО
ТРАГА-
ЧУ...

НИ РЕЧ ДА ИМ
НИСИ РЕКАО ИЛИ
ЊУ УПЕРИТИ ОВУ
КОСТ НА ТЕБЕ
И ЗА ДВА ДАНА
ЋЕШ У-
МРЕТИ!

САГНИ ГЛАВУ, ШУДИ!

2592

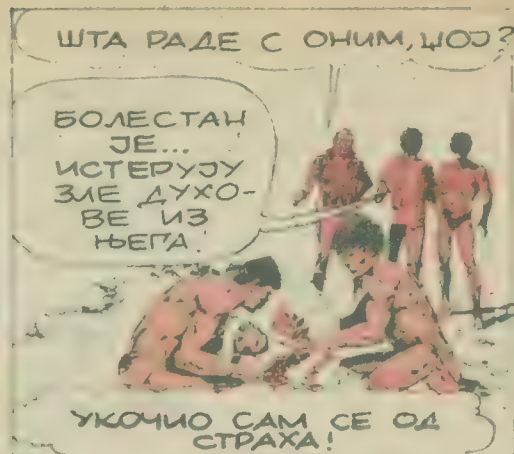
РЕЦИ ИМ,
ЏОЗ, ДА ЈЕ
ЗА ЊИХ БОЉЕ
ДА ГОВОРЕ.

ОХ! ОНИ И
ДАЉЕ ИС-
ТРАЖУЈУ!

ЏЕКО ЈЕ ШАПНУО...

ПАЗИ!
МАРИЈСКА МОЈ
ОВЕ КОСТИ ЋЕ ТЕ
УБИТИ! РЕКИ БЕШ
ИМ САМО ОНО ШТО
ТИ ЈА КАЖЕМ!

ШТА РАДЕ С ОНИМ, ЏОЗ?

БОЛЕСТАН
ЈЕ...
ИСТЕРУЈУ
ЗЛЕ ДУХО-
ВЕ ИЗ
ЊЕГА.

УКОЧИО САМ СЕ ОД
СТРАХА!

ТРАГАЧ ЈЕ УЧИНИО ОНАКО
КАКО МУ ЈЕ ЏЕКО НАРЕДИО...

БЕЛЦИ КОЈЕ ТРАЖИТЕ ПРО-
ШЛИ СУ ОВИМ ПУТЕМ И НЕС-
ТАЛИ У БРДИМА.

ПОЉИМО ЗА ЊИМА!

УСПЕЛО ЈЕ,
МОДЕСТИ!

НЕЋЕМО ВИШЕ МОЋИ
ДА ИХ ПРАТИМО
ЏИПОМ...

ШТА
ОН ТО
БЛЕБЕКЕ
ЏОЗ?

ЗБОГ
БУМЕРАН-
ГА...
УЗЕЛИ
СТЕ...

ПРАВИ ДОМО-
РОДАЦ!

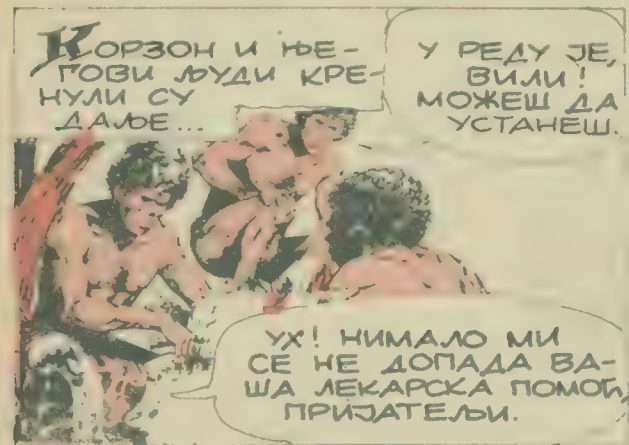
...КАЖЕ ДА СА-
МО ЛОШИ ЉУДИ
НЕЋЕ ДА
ПЛАТЕ.

ПУБИ СЕ!

ЈЕСИ ЛИ
ВИДЕЛА ТОГ
МАЈМУНА?

БУТИ,
ЏУ-
ДИ!

КОРЗОН И ЊЕ-
ГОВИ ЉУДИ КРЕ-
НУЛИ СУ
ДАЉЕ...

У РЕДУ ЈЕ,
ВИЛИ!
МОЖЕШ ДА
УСТАНЕШ.

УХ! НИМАЛО МИ
СЕ НЕ ДОПАДА ВА-
ША ЛЕКАРСКА ПОМОЋ,
ПРИЈАТЕЉИ.

ПРЕСТАНИ ДА
ДЕЉЕШ
ТАЈ
БУМЕ-
РАНГ!

И ВИ, ДЕВОЈКЕ!
ДОБРО СТЕ СЕ
ДРЖАЛЕ.

ЏЕКО,
МНОГО
ТИ
ХВАЛА!

ЖАО МИ ЈЕ
ШТО ТЕ
ЈЕ УДАРИО...

2596

СПАСЛИ СМО СЕ, ЏУДИ. ОСЕ-
ЋАМ СЕ ДИВНО, ЧАК МИ СЕ И
МЕСО ТОГ ПУШТЕРА ДО-
ПАДА!

КАКО ЋЕМО
СЕ ОПРАТИ
ОД ОВОГА...

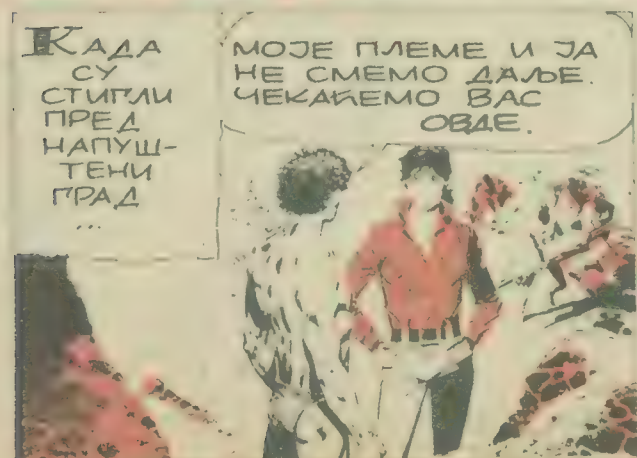
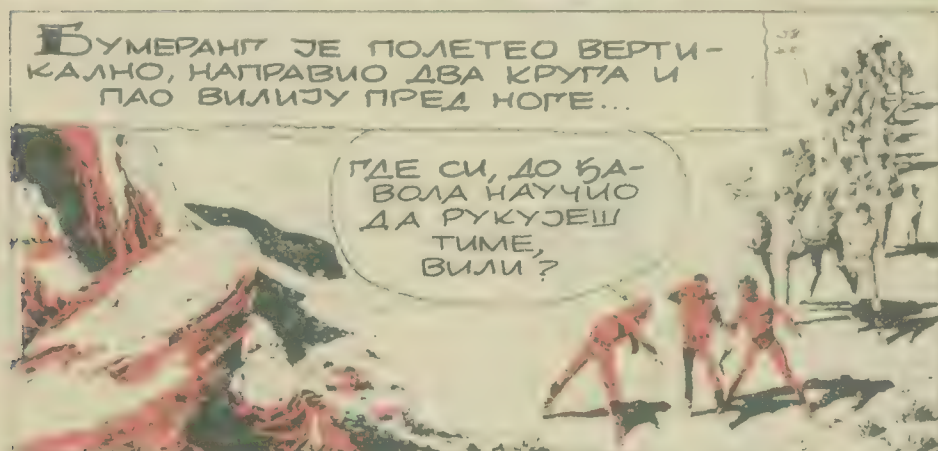
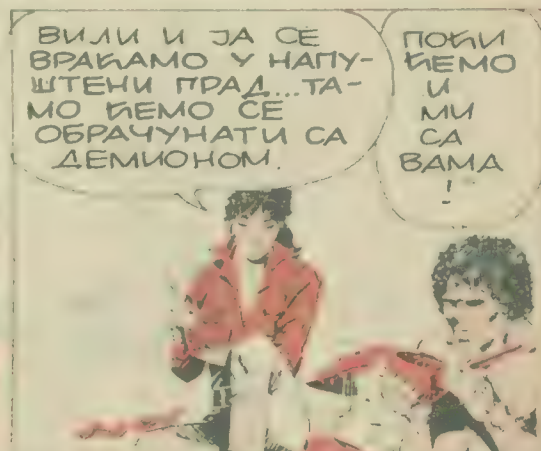

ИМАТЕ
СРЕЋЕ...
ПАШЋЕ
КИША
ПОСЛЕ
ДУЖЕГ
ВРЕ-
МЕ-
НА...

ИЗГЛЕДА ДА СМО
ОВОГ ПУТА ИПАК
УСПЕЛИ...

И ЈА У ТО
ВЕРУЈЕМ, ПРИН-
ЦЕЗО!

У НАПУШТЕНОМ
ГРАДУ...

ДЕМИОН СИГУР-
НО НЕЋЕ ПОВЕСТИ
ВИШЕ ОД ДВОЈИ-
ЦЕ СВОЈИХ
ЉУДИ.

НАДАМ
СЕ ДА ЈЕ
ЈЕДАН ОД
ЊИХ
КОРЗОН!

ОВО ЈЕ ЗА ТЕБЕ,
ПРИНЦЕЗО!

ХВАЛА,
ВИЛИ.

ИЗБЕГАВАЈ КРИМУ
КАДА ПОЧНЕ АКЦИЈА.
ПОДУПИРАЧИ СУ ТРУЛИ!

МОЖЕШ
ЛИ ДА
ИМИТИ-
РАШ
ГЛАС
БУ
СМИТА
?

РАЗГОВАРАО
САМ С ЊИМ
ВИШЕ
ПУТА.
ПОКУША-
ЋУ...

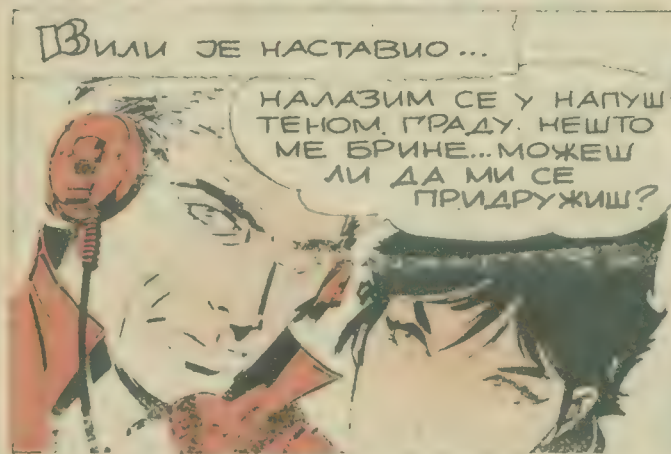

ПОЗВАЛИ СУ РУД-
НИК ПРЕКО РАДИО
ОДАШЉАЧА КОЈИ
СЕ НАЛАЗИО У
АВИОНУ...

ДЕМИОНЕ,
ОВДЕ
БУ
СМИТ...

ШТА СЕ ДОГОДИЛО,
БУ?

ВИЛИ ЈЕ НАСТАВИО...

НАЛАЗИМ СЕ У НАПУШ-
ТЕНОМ ГРАДУ. НЕШТО
МЕ БРИНЕ... МОЖЕШ
ЛИ ДА МИ СЕ
ПРИДРУЖИШ?

ДОЛАЗИМ,
БУ. ДА ПО-
ВЕДЕМ ЈОШ
НЕКОГ?

САМО КОР-
ЗОНА... ШТО МА-
ЊЕ ЉУДИ ЗНА
О ОВОМЕ ТИМ
БОЉЕ!

ДЕМИОН ЈЕ УЗДАХНУО...

ТО ЈЕ ГАРВИН...
ОДЛИЧАН ЈЕ
ИМИТАТОР!

СВА СРЕЋА ДА
СИ ОВДЕ, БУ. ИНА-
ЧЕ, ГАДНО БИ МЕ
НАСАМАРИЛИ.

ТРИ
ЦИПА
СУ
КРЕНУ-
ЛА...

НЕШТО НИЈЕ
У РЕДУ?

ДЕМИОН ДОЛА-
ЗИ СА ЧИТАВОМ
ВОЈСКОМ!

ОХ! А МО-
ДЕСТИ И
ВИЛИ НЕМА-
ЈУ НИ ПИШ-
ТОЉ!

ПОБИ
ЋУ
ДА ИМ
ПОМОГ-
НЕМ...

И ЈА
НЕ
ПОКУШАВАО
ДА МЕ
СПРЕЧИШ,
ЏЕКО!

МОДЕСТИ
И
ВИЛИ
СУ
У НЕВОЉИ!

МОДЕСТИ МИ ЈЕ
НАРЕДИЛА ДА
ТИ ЗАБРАНИМ
ДА СИЂЕШ
ДОЛЕ...

...АЛИ ИДИ СРЕЋНО!
И ВРАТИ СЕ ЧИТАВ!

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО МИНУТА...

ХЕЈ, ПОГЛЕДАЈ! ТО
СУ ЏЕКО И ДЕЈВИ
НА
МАБЕЛ!

НАПРЕД, МА-БЕЛ!

ДЕЈВИ, ШТА ДО БАВОЛА, РАДИШ ОВДЕ?

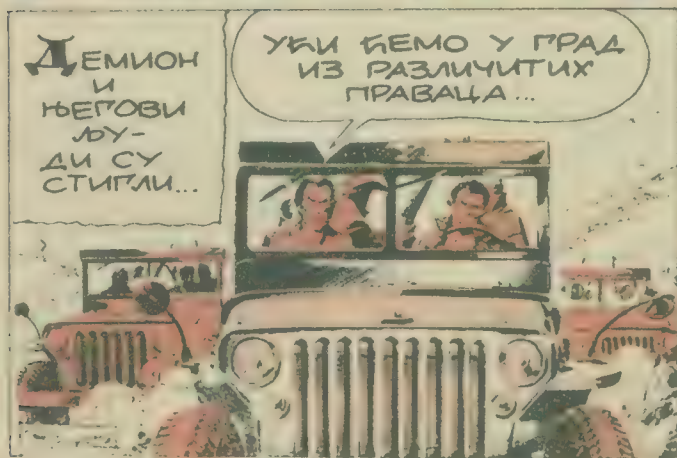

ДОНЕО САМ НЕКОЛИКО БУ-МЕРАНГА, ВИЛИ!

ТВОЈ ТРИК НИЈЕ УСПЕО. ДЕМИОН ДОЛАЗИ СА СВОМ СВОЈОМ БАНДОМ!

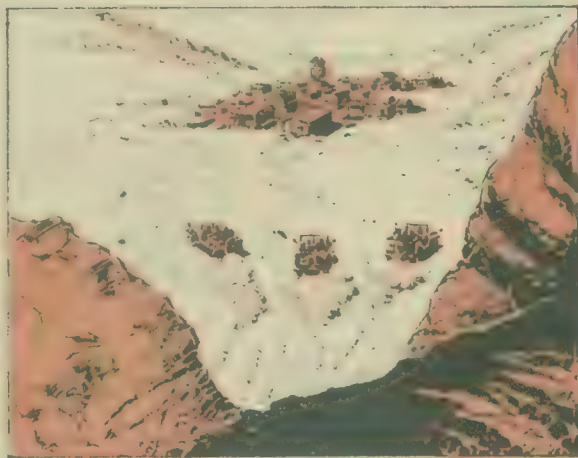

ДЕЈВИ И ЈА ЋЕМО КРЕНУТИ ЗАЈЕДНО У АКЦИЈУ, А ТИ ЋЕШ СА ЋЕКОМ!

ДЕМИОН И ЊЕГОВИ ЈУДИ СУ СТИГЛИ...

УЋИ ЋЕМО У ГРАД ИЗ РАЗЛИЧИТИХ ПРАВАЦА...

КЛАДИМ СЕ ДА НЕ ЋЕШ ПОГОДИТИ ВОЗАЧА ЏИПА, ЋЕКО!

ПРИХВАТАМ ОП-КЛАДУ!

БУМЕРАНГ ЈЕ ПОЛЕТЕО У ВАЗДУХ И ПОГОДИО ЏИП...

ЈАО!

СКЛОНИ СЕ, ДЕЈВИ! ПРОВАЛИЋЕ КРОЗ ЗИД!

ПОГОДИО САМ ГА, ВИЛИ!

ИМАО СИ СРЕЋЕ!

ЗБУЊЕНИ НЕОЧЕКИВАНИМ НАПАДОМ КОРЗОНИ МОМЦИ СУ ЛАКО САВЛАДАНИ...

НЕ УДАРАЈ ПЕСНИЦОМ, ДЕЈВИ! ТАКО ВИШЕ БОЛИ!

ТО САМ ВЕЋ ОСЕТИО! АЛИ ВРЕДЕЛО ЈЕ...

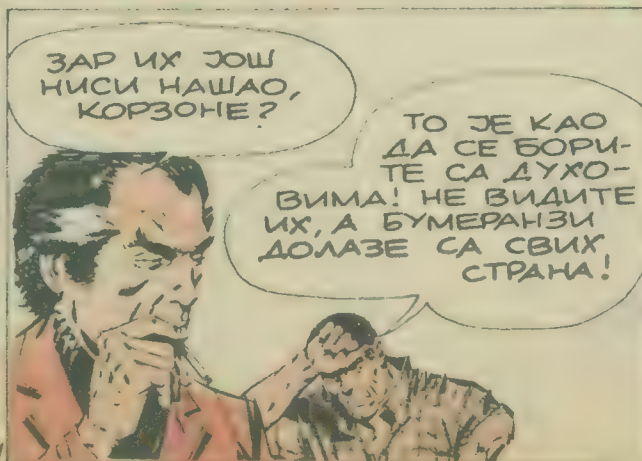
НИЈЕ ТО НИШТА ЗА ОВАКВОГ МОМКА!

УМУКНИ И ПОГЛЕДАЈ ДА ЛИ ЏИП РАДИ. ИМАМ ИДЕЈУ...

НЕМА НИКОГ, ГАЗДА. ХЕЈ, АВИОН!

ИЗВУЦИТЕ ГА. МОГУ ДА ГА УПОТРЕБИМ ЗА ИЗВИЃАЊЕ.

ЗАР ИХ ЈОШ НИСИ НАШАО, КОРЗОНЕ?

ТО ЈЕ КАО ДА СЕ БОРИТЕ СА ДУХОВИМА! НЕ ВИДИТЕ ИХ, А БУМЕРАНЗИ ДОЛАЗЕ СА СВИХ СТРАНА!

САПНИ СЕ!

БОРБА
ЖМУРКЕ
У
НАПУШТЕ-
НОМ ГРА-
ДУ СЕ
НАСТАВИ-
ЛА...

КОЛИКО
ЛИ ЈЕ
БУМЕРАН-
ГА ЏЕКО
ДОНЕО
?

ДЕЈВИ ЈЕ ИСТЕРАО ЏИП
КРОЗ СРУШЕНИ
ЗИД...

...ТОГ
ТРЕНУТКА
УГЛЕДАО ЈЕ
ЦРНУ ЦЕВ
ПУШКЕ...

ЗАР НИСИ МОГЛА
РАНИЈЕ ДА
ГА
СРЕДИШ
?

АЛИ ПРЕ
НЕГО
ШТО ЈЕ ОБА-
РАЧ ПРИТИС-
НУТ...

НЕ
ПУЊБАЈ!
ИДЕМО
ДАЉЕ
!

ШТА?
ЈЕСИ
ЛИ
ЛУД,
КОРЗО-
НЕ?

ИСТИНА
ЈЕ!

НЕ ДОСТАЈУ
НАМ ЧЕТВОРИ-
ЦА!

ПУЦАЈ!

ЕНО
ЈЕ
БЛЕЗ!

МЕТАК
ЈЕ ФИЗИК-
НУО КРАЈ
ЊЕНЕ
ГЛАВЕ И
МОДЕСТИ
СЕ БРЗО
СКЛОНИЛА
У КРИМУ...

ГРЕДЕ СУ
ПУЦАЛЕ
ПОД
ЊОМ...

ЗА
ЊОМ!

ВИЛИ СЕ
НИЈЕ ША-
ЛИО. КРЧ-
МА САМО
ШТО СЕ
НИЈЕ
СРУШИ-
ЛА!

ДЕЈВИ ЈУ ЈЕ ЧЕКАО
С ДРУГЕ СТРАНЕ...

ОНА ИСКАЧЕ КРОЗ
ПРОЗОР И САДА
ЈА СТУПАМ У АК-
ЦИЈУ...

ДЕЈВИ ЈЕ НАМЕТЕО ЏИ-
ПОМ НА ГЛАВНИ НО-
САЧ... ЈЕДАНПУТ, ДВАПУТ...

И ТОГ ТРЕНУТКА ПОНИО-
ЦИ СУ ЗАУСТАВЉЕНИ...
КРЧМА СЕ РУШИЛА!

ВИЛИ ЈЕ СВЕ ТО ПОС-
МАТРАО...

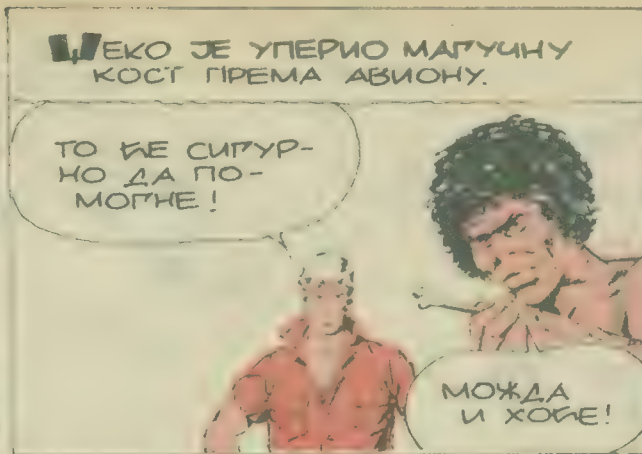
СЈАЈНО! ТО ЈЕ МО-
ДЕСТИНО ДЕЛО!

ГО-
ТОВИ
СМО!

И УБРЗО...

ШЕКО ЈЕ УПЕРИО МАГУЧНУ КОСТ ПРЕМА АВИОНУ.

ТО ЋЕ СИГУРНО ДА ПОМОГНЕ!

МОЖДА И ХОЋЕ!

ДО ВРАГА! ПРОЗУКАО СЕ!

НИЈЕ! ПУБИ БРЗИНУ!

ДЕМИОН ЈЕ ОЧАЈНИЧКИ ПОКУШАВАО ДА ИЗБЕГНЕ НАПАД...

ГУБИМО БРЗИНУ!

АВИОН ЈЕ ЕКСПЛОДИРАО!

КОРЗОН ЈЕ ТЕ ГРАНАТЕ НАМЕНИО НАМА...

ДА...

НИКО ОД НАС...

ДЕЈВИ, СТРАШНО САМ СЕ БОЈАЛА! ЈЕ ЛИ НЕКО ПОВРЕЂЕН?

ЋУДИ И ДОМОРОЦИ ПОШЛИ СУ ИМ У СУСРЕТ...

ПОМОЗИ МОДЕСТИ ДА ПРЕВИЈЕ КОРЗОКОВЕ МОМКЕ...

ИМАТЕ РАДИО ОДАШИЛАЧ У ЈЕДНОМ ЦИПУ!

ТАЧНО! ЗАТРАЖИМО ПОМОК!

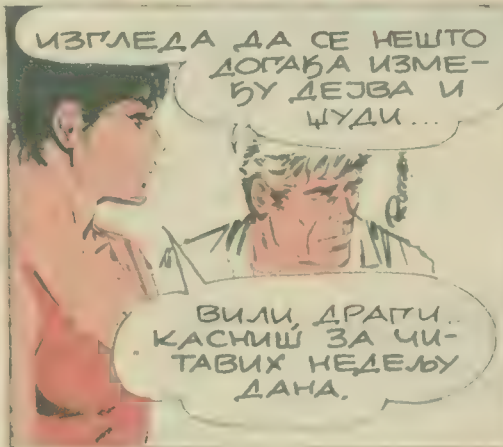
НЕДЕЉУ ДАНА ПОСЛЕ БОРБИ У ДИВЉИНИ...

ЋУО САМ ОД ВУ СМИТА ДА СЕ ВРАГА У МАКАО.

ИЗВИЊАВАО СЕ ЗБОГ ПОНАШАЊА СВОГ ПОКОЈНОГ КОЛЕГЕ ДЕМИОНА.

ТАКО СМО СПРЕЧИЛИ СТАРОМ ВУА ДА СЕ ДОМОГНЕ МИЛИОНА!

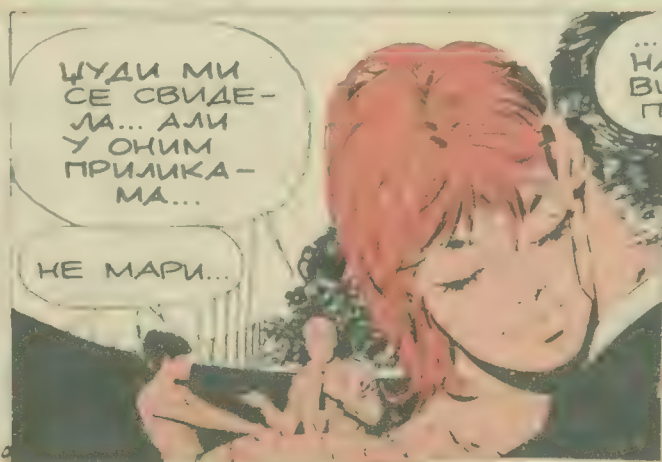
ИЗГЛЕДА ДА СЕ НЕШТО ДОГАЂА ИЗМЕЂУ ДЕЈВА И ЋУДИ...

ВИЛИ, ДРАГИ, КАСНИШ ЗА ЧИТАВИХ НЕДЕЉУ ДАНА.

ХОЋЕШ ДА КАЖЕШ ДА СУ ЗАЉУБЉЕНИ ЈЕДНО У ДРУГО?

ПА...ТИ СИ ОКЛЕВАО...

ЋУДИ МИ СЕ СВИДЕЛА... АЛИ У ОНИМ ПРИЛИКАМА...

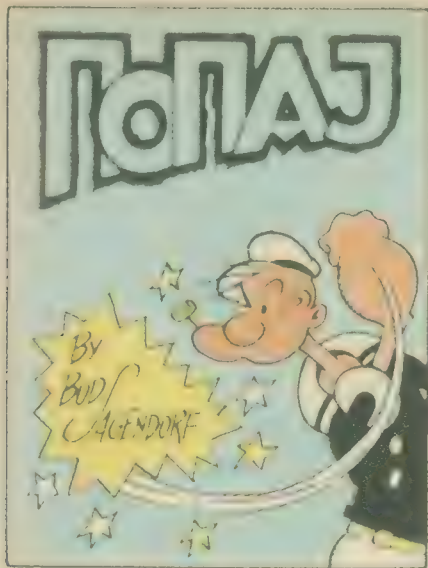
НЕ МАРИ...

...ЗА ТЕБЕ ЋЕ СЕ УВЕК НАЂИ НЕКА ДЕВОЈКА, ВИЛИ. А ДОК СЕ НЕ ПОЈАВИ, ЗАИГРАЈ СА МНОМ!

КРАЈ

Галисман
У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП:

Кога то видим? Па то је мој стари пријатељ инспектор Жеди — зачуо сам иза себе један пријатељски глас.

Окренуо сам се и угледао весело лице свог пријатеља Алија, власника познатог ресторана МАЈСТОР КУСКУСА.

— Драги пријатељу — не стављао је Али — шта по овој јулској жежи радите у сред Париза? Зар за вас ни кад нема одмора?

— Немојте ми и ви, Али, стајати на муку. Бар ви знате какав је наш посао. Умногоступљен вашем. Рад, рад и увек рад.

— Е, па онда дођите једно вече да вас угостим — рече Али. — Бар ћете за тренутак, уживати у мојим јелима, заборавити на свакодневницу.

— Са задовољством, пријатељу. Ако се слажете, доћићу сутра увече.

— Одлично — одговори Али опраштајући се.

Алијев ресторан је на глау у Паризу. Није много велик, али сви столови су увек пуни јер је његова ори-

ПОКИДАНА ОГРЛИЦА

је на себи имала толико на кита да је наликовала на новогодишњу јелку. Јело у њеном тањиру ишчезавало је невероватном брзином. У тренутку кад сам помислио да је права глупост шетати се с толиким накитом на себи, у ресторану је настао мрак. А онда се зачуо продоран женски врисак.

Махиално сам скочио и налетео на неку руку. Покушао сам да је ухватим али тада ме је неко тако ударио да сам видео све звезде. И поред болова довик-

свом тањиру угледао искидану огрлицу. Обрисао сам је салветом и дао запрепашћеној туристкињи која је без речи захвалности излетела из ресторана.

Сео сам да одахнем и погледао унаоколо Сви гости седели су сад за својим столовима с невиним изразом лица. Позвао сам Алија у страну и шапнуо му:

— Један од ваших гостију је кривац, али како је успео да изазове прекид струје?

— То је бар лако, инспек-

је други однекуд познат, можда је некад и свраћао. Посаветовао сам Алија да позове дежурног полицајца да би узео имена она два непозната госта. Док је полицајац узимао податке, записао сам их и ја, за сваки случај.

Први је био Александар Бареф, без сталног места боравка и занимања, а други Лик Бернар, новинар је днот булеварског листа.

Сутрадан ујутру у мом стану зазвонио је телефон. Био је то Али.

— Али! Али! — Позвао сам га више пута.

Пошто ми нико није одговорио пошао сам у кухињу која се налазила иза сале.

Тамо, с главом на кухињском столу, лежао је сироти Али. Био је без свести... Позвао сам одмах хитну помоћ и полицију...

Чим су болничари изнели Алија, пришао ми је полицајски комесар Гранжан и ја сам му показао цедуљицу коју сам затекао поред Алија.

— Вероватно га је неко напао док је писао ову реченицу на арапском — приметио сам Гранжану...

— Одмах ћу дати неком да је преведе. Можда ћемо тако пронаћи кривца.

— Кривац је, свакако један од оне двојице чија је имена синоћ записао полицајац из ваше станице.

Два дана касније нашао сам се у полицијској станици у канцеларији инспектора Гранжана. Ту су били и Бареф и Бернар.

Бареф је изјавио да је оног дана када је Али нападнут био у његовом ресторану, да је тамо стигао у 2 часа и 55 минута јер је хтео да задржи сто за увече...

— У каквом је стању био Али кад сте га напустили? — упитао сам Барефа.

— Управо је почео да пише на арапском, ево ту... у левом углу хартије. Вероватно је наставио пошто сам ја отишао.

Инспектор Гранжан се окрете Лику Бернару:

— А ви?

Бернар је рекао:

— И ја сам видео Алија јуче после подне. Стигао сам око 3.25. Мало смо разговарали и кад сам га напуштао био је потпуно здрав, заклињем се.

— Да ли сте видели шта је писао Али?

— Нисам ни видео да је нешто писао.

Показао сам му реченицу коју је Али исписао на арапском.

— Не вреди да ми показујете, тај језик уопште не разумем — одговорио је Бернар.

Тог тренутка у собу је ушао преводилац и прочитао реченицу коју је Али био написао:

„Кривац је свакако Б...”

На жалост, и један и други осумњичени имали су имена која су почињала словом Б.

Тада ми је синнула једна идеја. Знао сам ко је од двојице осумњичених кривац и шта га је одало...

јентална кухиња заиста изванредна.

Чим сам се сутрадан увече појавио на вратима његовог ресторана Али ми је пожурио у сусрет и повео ме до слободног стола.

И док сам чекао да ми Али донесе арапско јело кускус, више по навици погледао сам око себе. За суседним столом седела је нека дебела Американка која

нуо сам Алију да упали свеће.

Ускоро, сала се осветлила. Око мене су били уневерени људи који су се питали шта се дешава. Само је Американка и даље вриштала и рукама показивала на голи врат.

— Мо... ја... огрлица... нестала је... — урнула је.

Мало ошамућен од удараца вратио сам се за сто и у

торе. Иза шанка је сандуче с прекидачима. Вероватно су била двојица и док је је дан искључивао струју други је напао Американку.

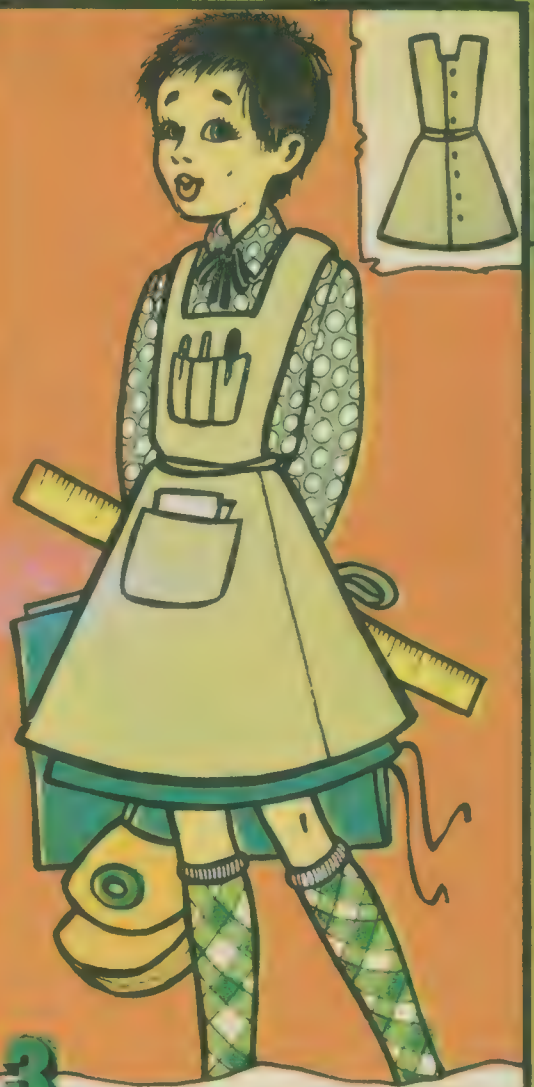
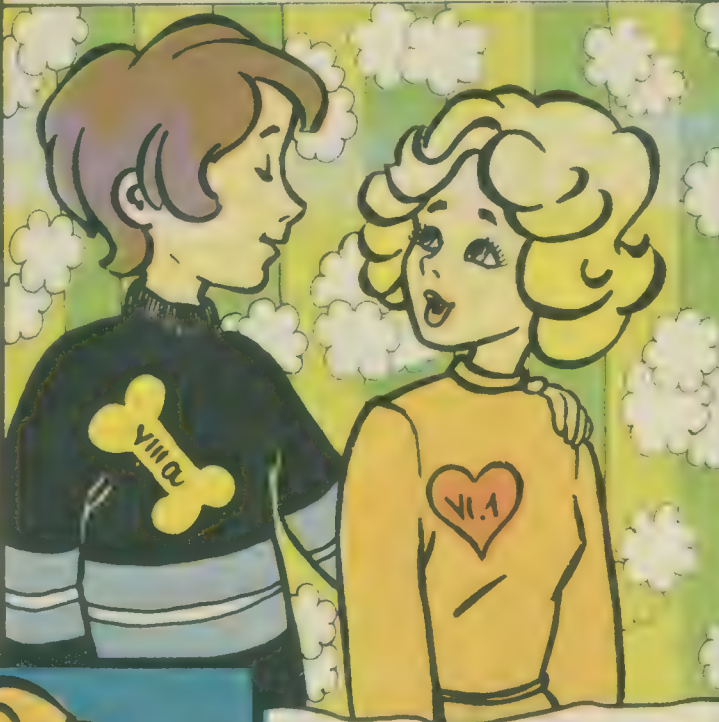
— Познајете ли све госте који се вечерас налазе у ресторану, Али?

— Све, изузев нападнуте Американке и оне двојице младих људи који седе за одвојеним столовима. Једног никад нисам видео, док ми

Шта мислите, драги читаоци, какву је грешку кривац начинио? Ако сте погодили, честитамо! Уколико нисте, прочитајте решење на 31. страни.

ЗА ПРВИ ШКОЛСКИ ДАН

3

Секунда! Сега е твоето време да покажеш на своите другари, колку си брза и колку си креативна. Направи си својот прв проект и покажи го на своите другари. Тоа е твоето право и твоја одговорност. Сега е твоето време да покажеш на своите другари, колку си брза и колку си креативна.

4

Секунда! Сега е твоето време да покажеш на своите другари, колку си брза и колку си креативна. Направи си својот прв проект и покажи го на своите другари. Тоа е твоето право и твоја одговорност. Сега е твоето време да покажеш на своите другари, колку си брза и колку си креативна.

Секунда! Сега е твоето време да покажеш на своите другари, колку си брза и колку си креативна. Направи си својот прв проект и покажи го на своите другари. Тоа е твоето право и твоја одговорност. Сега е твоето време да покажеш на своите другари, колку си брза и колку си креативна.

2

5

Секунда! Сега е твоето време да покажеш на своите другари, колку си брза и колку си креативна. Направи си својот прв проект и покажи го на своите другари. Тоа е твоето право и твоја одговорност. Сега е твоето време да покажеш на своите другари, колку си брза и колку си креативна.

6

Секунда! Сега е твоето време да покажеш на своите другари, колку си брза и колку си креативна. Направи си својот прв проект и покажи го на своите другари. Тоа е твоето право и твоја одговорност. Сега е твоето време да покажеш на своите другари, колку си брза и колку си креативна.

ПЕГАВИ УБИЦА ВРЕБА

Високо у гранама трновите акације велики бабун није спавао. Сметали су му ноћни звуци. Остали бабуни, подвијених ногу и приљубљени уз гране, мирно су спавали. Нико од њих још није осетио злослутну поруку која је допирала до њиховог вође: мирис леопарда осећао се у свежем ноћном ваздуху.

БЛАГ И СТРПЉИВ

Највећи од мужјака, тежак скоро 40 килограма, није случајно постао вођа чопора. Положај његове мајке, прве међу женкама, помогао му је да рано стекне самопоуздање. А касније је постепено крчио себи пут до вође све док у време када је навршио седам година сви остали мужјаци из чопора нису почели да му се покорavaju.

У његовим снажним вилицама су оштри, смртоносни зуби, два пута већи од оних у женке. Њима може тешко да рани леопарда, да распори газелу или да натера на послушност своје потчињене. Повремено би се наљутио, али показивао је невероватно стрпљење и благодот према женкама и младунцима. Већину времена проводио је скупљајући инсекте, јаја, мишове, лишће, корење, цвеће, суве плодове, кору са дрвећа и сок који цури из стабла акације.

Дрво на коме је седео велики бабун лако се зањихало. Наго се густа длака око његовог врата и на глави накомстрепила. Та промена обично је показивала да је бесан и уливала страх непријатељима. Али, сада је то више био знак страха. Леопард се у једном скоку попео на најнижу грану. Женка која је спавала крај великог бабуна пробудила се и погледала га, чекајући шта ће вођа да учини.

Глава леопарда заклонила је Месечев зрак који је обасјавао једну од нижих грана. У истом тренутку сви бабуни су се пробудили: сада су и они осетили мирис леопарда.

Млади гладни леопард подигао је главу према крошњи дрвета где су се назирале силуете бабуна. Још се није усуђивао на скок. Тамо горе чекали су га опасни зуби. А онда је оштар крик једне рано пробужене птице распукао ноћну тишину. Прилика за изненадни напад је пропала: леопард је нечујно скочио на земљу и нестao.

ПОКРЕТ!

Када је зора сванула, паника међу бабунима почела је да се стишава. Вођа чопора седео је на изглед потпуно спокојан, као да је снагом своје личности ослобађао страха и нагоних на дисциплину.

РАЊЕНИ
ВОЂА ЧОПОРА ОКРЕНУО
СЕ ДА НЕПРИЈАТЕЉА ДОЧЕКА
ЗУБИМА. СУДАР ЈЕ БИО СТРАШАН.

Сада, док се мирис леопарда губио из све топлијег јутарњег ваздуха, морао је да се одлучи за редован јутарњи покрет. Полако се спуштао с гране на грану. Видевши то, два снажна мужјака, који су ноћ проводио на гранама одмах испод његове, скочили су на земљу. За њима су скочили и сви остали. Млађи мужјаци су кренули напред, они су заштитници чопора чије језгро сачињавају младунци, женке и вођа.

Још подозрив, велики бабун је стајао на најнижој грани. Ужасно се бојао змија: знале су да се прикрију у виској трави око дрвећа. Тај страх потицао је још из детињства када је случајно нагазио на змију. Узана глава се уздигла и два отровна зуба су се приближила његовим очима. Као да је још осећао онај ужасан бол. Али, све је било мирно и вођа се придружио осталим бабунима.

Бабуни углавном живе на тлу и атар где је овај чопор налазио храну, обухватао је једну већу бару, око шест квадратних километара шуме кроз коју је текао поток и на западној страни, на око километар далеко, гомилу стена. Бабуни су се сада мирно кретали. Њихови стражари нису давали знак за узбуњивање. Једна женка је уз пут опљачкала јаја из гнезда, две грабљиве шапе улови-ле су миша који је провирио из рупе. Младунци су

се превртали и играли. Али будне очи вође биле су на опрезу.

Знао је да леопарду није тешко да се пришуња чопору. Теже му је било да улучи тренутак када се нека животиња одвоји од групе. Овако на окупу, чопор неће устукнути већ ће напасти леопарда.

До подне чопор је прешао око два километра и спуштао се низ брежуљак ка својој бари пуној воде. Велики бабун је са олакшањем видео витке импале како у близини појила пасу траву. Ова врста антилопа и бабуни често се крећу заједно и опомињу једни друге на заједничку опасност.

УСАМЉЕНО МЛАДУНЧЕ

Једно младунче је, шуњајући се кроз високу траву, пришло импали. Непомичан али спреман за скок, леопард је полузатвореним очима посматрао са гране како се две животиње приближавају једна другој. Већ два дана није ништа јео. Пошто се у зору, после неуспелог лова на уснуле бабуне, вратио до свог дрвета које му је служило као остава, видео је да су остатке његове последње жртве, једне газеле, појели лешинари. Још млад, лоше је сакрио свој плен. Други пут неће начинити ту грешку.

У том тренутку велики

бабун, стално на опрезу, угледао је пегасто крзно како се спушта низ дебло. Пустио је крик сличан лавежу. Импале су почеле да трче, женке и младунци бабуна такође, сви сем оног младунчета које је било пришло импали. Оно је сада било најближе леопарду. Стајало је неодлучно, престрашено што се нашло одвојено од својих. На његов арисак четири мужјака издвојила су се из чопора.

Мада је леопард био неискусан у борби с бабунима, инстинктивно је осећао да мора да одабере једну животињу из чопора. Младунче му је било најближе, само десетак скокова далеко. Леопардово тело се згрчило а затим полетело као избачено опругом. Али, промашио је.

Велики бабун је видео леопардов скок. Женка и младунци су потрчали ка дрвећу. Мужјаци су искозили зубе и почели да вриште, чупајући у бусенима траву и бацајући је према леопарду. Покушавали су на све начине да натерају непријатеља у бекство.

ИЗГУБЉЕНИ ПОЛОЖАЈ

Уплашено младунче бабуна успело је да побегне у жбуње. Три мужјака су му похитала у помоћ, а четворица су се испречила испред леопарда. Чак и у овом тренутку општег стра-

ха, међу бабунима је владала дисциплина.

Леопард је устукнуо испред четири бабуна и пошао ка вођи који је остао опасно усамљен. У тренутку, велики бабун се нашао на дрвету. Али, у журби није био довољно опрезан. Трње му је изболо очи и шапе. Неспособан да се пење даље, окренуо се да непријатеља дочека зубима. Судар је био страشان. Вођа је зарео зубе у нападача, а леопард у њега канце до костију. Урлик вође призвао је све мужјаке из чопора. Леопард је видео шта му се спрема, извукао је канце из тела бабуна који је одмах пао на земљу. Велика мачка побегла је високо на дрво.

Мада је леопард био рањен, ниједан бабун се није усудио да га нападне на дрвету. Само су опколили дрво и бесно режали. Тек када је сунце зашло, чопор бабуна је наставио пут да би потражио коначиште. Велики бабун легао је у ракле прве акације на коју су наишли.

Све се изменило. Леопард не из свог неуспешног напада на бабуне извући потребно искуство и постао опаснији. Бабуни су се окупили око свог вође, али он није могао да се креће. Није више могао да предводи. Сутра већ или после неколико дана, бар два снажна мужјака постаће његови ривали јер су осетили његову слабост. И он ће једном од њих морати да уступи место вође.

С времена на време Јован ме исплази и загледа у огледалу. Ни сам не зна тачно шта очекује да види. Ако и опази нешто необично, скоро је сигурно да ће то погрешно протумачити. Погодили сте: ја сам Јованов језик.

Обично се сматра да немам неку нарочиту важност. Ако ме пореде са ушима и очима увек лоше прођем. Не цене ме много и често ме називају „сиромашним рођаком осталих чула“. Није поштено, кажем вам! Нека Јован покуша да живи без мене. Нека ме, на пример, испружи из уста, притисне зубима па нека покуша да говори. Те звуке нико не би могао разумети.

Изражавам и осећања

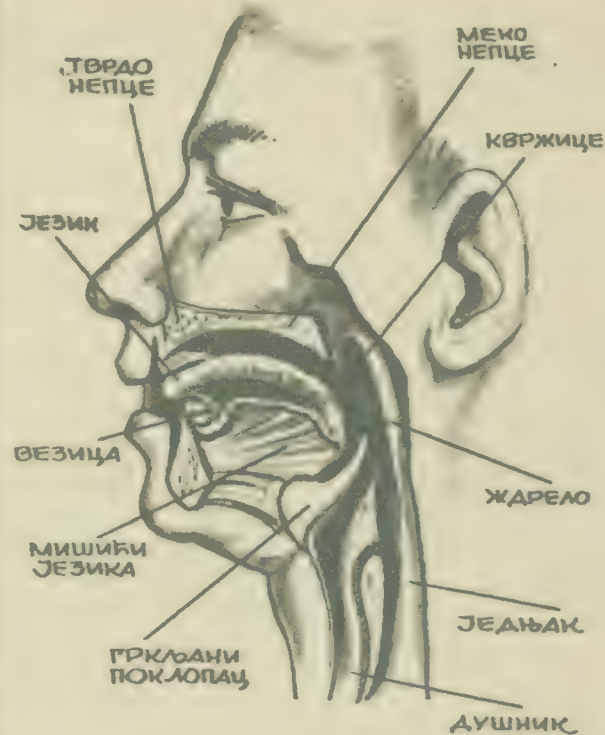
Истина, ја немам хитрину и способност језика неких животиња. Не умем да излетим из уста и хватам инсекте у лету као што то зна језик жабе нити, пак, могу да „осетим“ пут кроз мрак као што то уме језик змије.

Па ипак, обављам ја доста послова: помажем у варењу на тај начин што преврћем храну по устима и омогућавам зубима да је што боље иситне тако да постане прихватљива за желудац. Служим и као нека врста чачкалице, волим да око мене све буде чисто, без остатака хране. Умем чак и да изражавам осећања — Јованова деца плаче језик када желе да изразе одвратност или презрење.

Један од мојих најважнијих и најсложенијих задатака јесте помоћ у гутању. Због тога мој предњи део притиска тврдо непце, а онда се подиже мој задњи део и убацује храну у пролаз који води ка једњаку. Мада то звучи веома једноставно, то је сложена радња којом управљају нерви, а изводе је мишићи. Јован је знао да гута још пре него што је изишао из мајчине утробе, што само показује ко-

ЈА САМ ЈОВАНОВ ЈЕЗИК

Без моје помоћи чоколада не би била слатка, а со слана. Не треба заборавити ни моју улогу у говору.

лико је гутање важан животни рефлекс.

Говор је још један од мојих задужења. Дуго сам морао да се обучавам за овај изузетни подвиг нерава и мишића. Као беба, Јован је две године морао да експериментише са звуцима пре него што је почео да саставља једноставне реченице. Данас сам ја неуморни гимнастичар, способан да се извија у разне изразе и сложене реченице. Нека Јован, док говори, обрати мадо више пажње на моје покрете. Изненадиће се колико их за кратко време изведем.

Као ружини пупољци

Или, нека помисли мало на мене и из овог угла: ја живим у непрекидној опасности од вечитих непријатеља — зуба. Они ме могу и те како озледити. Али, ја сам изузетно вешт и повучен сустанар, стално им се склањам с пута и ретко када ме угризу.

Ја сам мишићни орган — у мени има 17 мишића — и обавијен сам слузокожом. На мојој горњој површини налазе се квржице за укус, а у њима опет хелије укуса. С моје доње стране налази се мала везица — френулум. Ако је везица сувише кратка, човек је буквално „завезаног“ језика. Некада су људи с таквом маном пролазили кроз живот мумлајући. Данас се она лако отклања операцијом.

Моје квржице за укус изгледају, под микроскопом, као пупољци руже. Осећај укуса је хемијски процес, слично чулу мири са. Квржице за укус налазе се како на мојој горњој тако и на мојој доњој страни. Све донедавно научници су мислили да су их све открили: врхом језика осећамо слано, средњим — слатко, горко — задњим делом и кисело странама. (Постоје четири основна укуса. Као што основне боје — црвена, плава и жута — дају хиљаде комбинација, тако се и основни укуси мешају у хиљаде различитих нијанси укуса).

Али, научници нису били у праву. Квржице укуса налазе се свуда у Јовановој усној дупљи. Већина квржица за слатко и слано налази се на језику, али има их и на другим местима. Квржице за кисело и горко претежно се налазе тамо где се спајају тврдо и мекко непце. И зато кад Јован остари и почне да носи вештачке вилице, оне ће покривати непца и његово осећање укуса неће више бити тако добро. Сок од лимуна ће изгубити нешто од своје киселине, а кафа и чај од свог специфичног укуса.

Храна прво мора да се натопи пљувачком и постане кашаста да би се осетио њен укус. То важи чак и за сладолед, који је без укуса док се не отопи у устима. Тек тада се везује за „пријемнике“ квржица: у том тренутку настаје електрохемијска струја која осећај укуса преноси преко нерава до центра за укус у мозгу. Као што се боје мешају на палети, тако се поруке мешају и мозак даје оцену: сладолед је изванредан.

Године не утичу на мене

Дуго се сматрало да је иста храна за све људе исти укус. Међутим, постоје огромне разлике у осећају укуса. Некоме спаћах може бити дивног укуса, а другоме горак и ужа сан. Тако је и са осталим намирницама. Претпоставља се да је осећај укуса у знатној мери наследан. Па ипак, језик има извесну моћ прилагођавања и Јован се научио на храну коју некада није подносио. Требало ми је време да се научим на такве ствари као што су паприке, јаки сиреви и бибер. А када ја, његов језик, једном нешто научим то не заборављам. За разлику од већине осталих органа људског тела, године живота не утичу на мене. Јованов вид и слух ће попустити, али не и укус — супа од печурака има исти укус за онога који има 90 као и за онога који има 9 година.

Као што сам већ поменио, Јован ме с времена на време погледа. Ако на мени има неких наслага, мисли да је то знак неког поремећаја варења. Не мора бити. То су честице хране и старе хелије на

мојој површини, нападнуте микробима (а све то може бити скинуто четкицом). Томе су нарочито изложени они који дишу на уста.

Па ипак, језик се често назива „огледалом болести“, јер наговештава невољу на неком другом месту. Пернициозна анемија често ме чини црвеним и глатким, жутица ме прави жути, а има гљивица које ми дају црну боју.

Једно од мојих најнепријатнијих обољења је дисгенција. То је поремећај у чулу укуса тако да шећер може постати одвратан, месо грозно, а чоколада слана. Овај чест поремећај изазива, изгледа, недостатак цинка у организму: или га нема у исхрани или се лоше апсорбује или се, пак, његов процес знатно смањено после грипа или неке друге болести. Још једна од мојих бољки је смањена способност да се осети укус хране и пића. Храна постаје без укуса — бифтек као гума, а поморанца као трава. Узроци могу бити разни. Само у ретким случајевима осећај укуса потпуно се губи и таквим људима је, разуме се, веома тешко. Они тек тада схватају нешто што би ви остали требало да имате на уму — укус је једно од „најпријатнијих“ чула.

Заиста је изненађујуће да орган који људима чини толико услуга ужива тако мало пажње. У нормалним условима, Јован се о мени не брине ни колико о коси и noktима, који нису од битног значаја за његов живот. Ја ту не могу много да учиним, сем да и даље неуморно обављам своје задатке: осећам разне укусе и говорим у току читавог свог живота.

ФЛАШ ГОРДОН

МАҒИОНИЧАРСКЕ ВЕШТИНЕ

ЗЕЦ ИЗ БОЦЕ — Мағионичар сипа у чашу вино из боце, затвара је и обзивија новином а затим „ломи“ на два дела. Из боце искаче зец! Боца је састављена из два дела: у горњем, (од меког метала) је вино, а у до-

њем, картонском — зец. Горњи део је лабаво причвршћен за доњи. Када се раздвоје, зец је слободан.

ФИГУРА ФАРАОНА МЕЊА БОЈУ — Мала бела фигура фараона ставља се у црвену чашу, а чаша покрије хартијом. Када се хартија склопи, фигура је црвена а чаша провидна! Трик је једноставан: у провидну чашу ставља се црвена фигура од свиле направљена од меког материјала која унутрашњости има опругу. Преко фигуре у чашу се

ставља друга чаша обложена црвеним целулоидом која сабије фигуру. Најзад, се у црвену чашу ставља и бела фигура и гребе сагата картонски омотач. Кад се омотач подигне, истовремено се третира подиже бела фигура и црвена чаша. Остаје провидна чаша и „ослобођена“ црвена фигура

МЕШАЊЕ КАРАТА И ПРОВЕРАВАЊЕ ЛОПТИЦЕ

ЛОПТИЦА И КАРТА — Ободом раширених карата „шета“ лоптица! У лоптицу је увучен један крај танке али чврсте жице а други обавијен

око палца мағионичареве шаке. Покретањем палца и жице, покреће се и лоптица.

У КОЈОЈ РУЦИ ЈЕ НОВЧИЋ — Гледалац држи новчић од 10 пара у једној шаки а други новчић у другој, у висини очију, од 20 пара. После двадесетак секунди спушта руку и затвара шаку. Мағионичар погађа у којој је руци који новчић?! Лако: у подигнуту руку крв је спорје протицала и боја коже је светлија.

МОТОЦИКЛИ BMW серија/6

БР

П

Најбољи мотоцикл у Београду

Мотоцикл BMW R 90/6

Р

Б

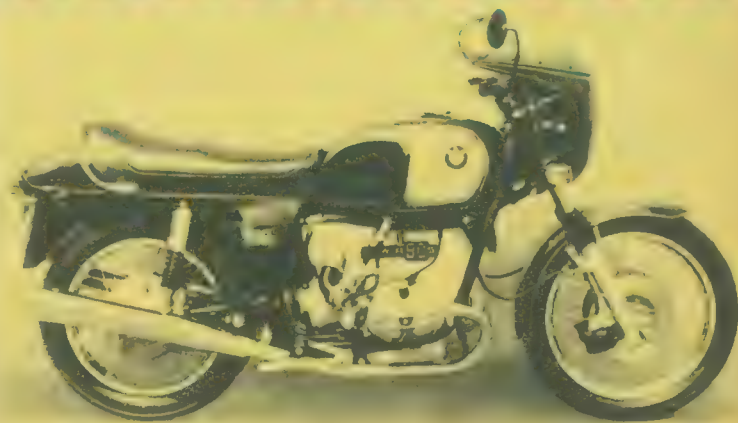
У овом мотоциклу BMW R 90/6, који је на 100 километара по часу у стању да издржи до 150 километара, постоје све неопходне функције за стабилност и сигурност. Мотоцикл је изграђен од челика и алуминијума, а има и веома јак бат-стапери.

У овом мотоциклу BMW R 90/6, који је на 100 километара по часу у стању да издржи до 150 километара, постоје све неопходне функције за стабилност и сигурност. Мотоцикл је изграђен од челика и алуминијума, а има и веома јак бат-стапери.

BMW R 90/6 спада у сам врх светских мотоцикла. На 1 KS отпада само 3,5 кг. То је податак којим би могао да се похвали и неки мањи тркачки аутомобил. Мотор је спортски, не замара се ни дугим путовањима.

ЗИ И ПОУЗДАНИ

BMW R 90 S је најјачи од свих нових модела из
серије 6. Убрзања су му скоро као код трнач-
них аутомобила.

Копир фотографије из часописа
"Мото" редовно се налази у АУТО
Маркет Златибор

ХИТ СТРАНА

ЏОНИ ХАЛИДЕЈ

Четрнаест година славе, 3000 концерата, више од 20 милиона плоча, многе успеле турнеје по свету, милиони обожавалаца — то би био кратак портрет „националног Џонија“, највеће звезде која се икада појавила на француској забавно-музичкој сцени.

А ко је тај Џони Халидеј, човек који већ петнаесту годину са толико успеха држи публику у грозници?

Жан Смет, касније назван Џони Халидеј, рођен је 15. јуна 1943. године у Паризу, „на улици“ како је касније певао у једној познатој песми. Џонијев отац Леон Смет био је алкохоличар и није водио рачуна о породици. Велики певач провео је детињство у крајњој немаштини. Несрећан, препуштен сам себи, без имало родитељске љубави, потуцао се од рођака до рођака.

Каријеру певача почео је у десетој години захваљујући тетци Дести и течи Лију Халидеју (по њему је и узео ново име) који су били артисти. Док би они између две тачке мењали костиме, Жан је забављао публику свирајући на гитари. Касније постаје члан програма Рејмона Давоса, али се није прославио. Тек кад се на светској сцени појавио рок-ен-рол и нова звезда Елвис Присли, Жан је схватио да та мода неће мимоићи ни његову земљу и први почиње у Француској да интерпретира изворни рок-ен-рол.

Изгледом почиње у свему да опонаша своје идоле Прислија и по-

тан, он је Француз! Веома је професионалан, увек спреман да прихвати нов правац у музици, да му се прилагоди и да га успешно наметне публици. Својевремено је био рок-ен-рол певач. Затим је права је-је звезда, интерпретирао је и англосаксонски бит, певао је ритам и блуз, имао на репертоару шансоне. Није се устезао ни да покуша прогресивну или „фанки“ музику. И опет је дочекао повратак „свог рока“.

Временом Џони је постао прва звезда европског спектакла. Од 1968. године организује супер-шоу програм. Сам Халидеј је душа свега: сценариста, режисер, финансијер, мецена, акробата, статиста, забављач и главна звезда. Кроз његове ревије прошли су готово сви млади идоли француске омладине.

Певач, који хипнотише публику чудном снагом, стално налази нове моћи да остане најуспешнији певач Француске. До данас је снимио преко 35 ЛП плоча, а свака од неколико стотина његових малих плоча нашла се на листи најпопуларнијих. Рачуна се да је имао преко 60 првих хитова.

Такве резултате могу да остваре само изузетне звезде.

ЛИЧНА КАРТА ЏОНИЈА ХАЛИДЕЈА:

Име: Џони Халидеј (JOHN-NY HALLYDAY)

Право име: Жан-Филип Смет (JEAN-PHILIPPE SMET)

Рођен: 15. јуна 1943. године у Паризу

Висина: 185

Тежина: 67 килограма

Коса: смеђа

Очи: плаве

Брачно стање: Ожењен певачицом Силви Вартан (SYLVIE VARTAN)

Деца: син Давид

Хоби: мотоцикли и аутомобили

НАЈПОЗНАТИЈЕ ПЕСМЕ ИЗ ЏОНИЈЕВОГ РЕПЕРТОАРА

WAP-DOU-WAP; HALLO, MARY LOU; RETIENS LA NUIT; L'IDOLE DE JEUNES; LES BRAS EN CROIX; LUCILLE; PAS CETTE CHANSON; OH, CETTE NUIT; ELLE EST TERRIBLE; QUE JE T'AIME; SAN FRANCISCO; DANS UN JARDIN D'AMOUR; RIEN N'A CHANGE; MAL; JEUNE HOMME; FUMEE; AMOUR D'ETE; MON FILS; FLAGRAN DELIT; OH, MA JOLIE SARAH; MA MAIN AU FEU; ESSAYES; VIENS; JE SUIS NE DANS LA RUE; TU PEUX PARTIER SI TU LE VEUX, COMME UN CORBEAU BLANC I FOU D'AMOUR.

којног Џемса Дина. Певао је ватрено и резултати нису изостали. Већ 1960. године он је идол број 1 француске омладине. Чувена париска „Олимпија“ отвара му своја врата, његове ТВ ревије доживљавају незапамћену популарност, плоче постижу фантастичне тираже, турнеја долази за турнејом. Свуда где се он појављивао биле су неопходне најстроже мере предostroжности јер његови обожавоци у одушевљењу губе моћ самоконтроле: вриште, падају у несвест, певају, радују се и тугују са својим Џонијем. „Феномен Халидеј“ заинтересовао је најзад и социологе.

Њихово објашњење његове популарности могло би се свести на: он је у суштини обичан, он је живо-

Петком у Забавнику, а понедељком на Радио-Београду I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, најбољи певачи ансамбли и ХИТОВИ!

ДИСКО КВИЗ

1. Како се зове вођа групе „Мот Д Хупл“ (MOTT THE HOOPLE)?
a) Рој Вуд (ROY WOOD)
b) Род Арцент (ROD ARGENT)
c) Јан Хантер (IAN HUNTER) ☆
2. Наслов првог хита Елтона Џона је:
a) Моја генерација (MY GENERATION)
b) Твоја песма (YOUR SONG)
c) Мој разлог (MY REASON) ☆
3. Корнелије Ковач рођен је:
a) 1. јануара 1942. год.
b) 1. јануара 1941. год.
c) 1. јануара 1943. год. ☆
4. Чајковски је чувен по ком позицијама за:
a) обоу
b) виолину
c) клавир ☆
5. Право име Ноди Холдера, вође групе „СЛЕИД“ (SLADE)
a) Нортон (NORTON)
b) Нодоланд (NODDOLAND)
c) Невил (NEVILLE)

ОДГОВОРИ:

1. Јан Хантер
2. Твоја песма
3. 1. јануар 1942. године
4. клавир
5. Невил

АДРЕСА:

CLUB JOHNNY HALLYDAY, B. P. 271.09, PARIS, 9e, FRANCE

ДАНАС... И КРОЗ ТРИДЕСЕТ ГОДИНА

НОДИ ХОЛДЕР (гитариста и певач групе „Слејд“ (SLADE))

ДОНИ ОСМОНД (DONNY OSMOND)

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

COMME UN CORBEAU BLANC

(КАО БЕЛИ ГАВРАН)

Реч: Gilles Thibaut
Музика: Jean Renard
Изводи: Johnny Hallyday

Comme un corbeau blanc
L' amour
L' amour est rare
Comme un corbeau blanc
L' amour
L' amour m' est cher
Ton corps
Ton corps est chaud
Ton corps
Ton corps est chaud
Je l' aime
Comme un corbeau blanc
L' amour
L' amour descend
Comme un corbeau blanc
L' amour
L' amour nous prend
Nos corps
Nos corps sont fous
Nos corps
Nos corps sont fous
Ils s' aiment
Comme un corbeau blanc
Amours
Amours sont folles
Comme un corbeau blanc
Amours
Amours s' envolent
On jouit de la vie
On jouit de la vie
Je t' aime

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: COMME UN CORBEAU BLANC (КАО БЕЛИ ГАВРАН) можете чути у понедељак 9. септембра ове године у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО која се налази на I програму Радио-Београда од 20.00 до 22.00 часа.

Дизайн: М. Вукович

ЗНАМЕНА

ПЕТАР
СВЕТ

Ф

Фантастична прича

КЛИФОРД СИМАК

У ПОСЕ БАКИ

Деца уморно су се вукла узаном стазом поред воћњака. Кад их је угледала кроз кухињски прозор, помислила је да се враћају из школе, јер су носили торбе. Као Чарлс, Џејмс, Алиса и Маги, помислила је, али то време припада далекој прошлости. Сада та некадашња деца имају своју децу која већ иду у школу.

Окренула се ка пећи и погледала јабуке које су се пекле, а затим се поново вратила прозору. Овога пута деца су била ближе кући, па је могла да види да дечак има око десет година, а девојчица нешто мање.

Питала се куд ли су се упутили, јер је стаза водила само до њене и Џексонове фарме.

Деца су се све више приближавала. Сад је било јасно куда су наумила.

Сачекала их је на улазним вратима. Дечак је први проговорио:

— Ти си наша бака. Тата нам је рекао да ти то одмах кажемо.

— Како... — почела је, а затим ућутала. Хтела је да им каже да је то немогуће, да она не може да буде њихова бака. Деца су јој била симпатична, па јој је било мило што ништа није рекла.

Елен и Пол

— Ја сам Елен — представила се девојчица пискавим гласићем.

— А ја сам Пол — рекао је дечак.

Широм је отворила врата и увела их у кућу. Они су ћутећи стајали и радознало гледали око себе.

— Баш као што нам је тата описивао — рекла је Елен. Тамо је пећ, а ено и канте за млеко...

Дечак ју је прекинуо:

— Презивамо се Форбс.

Овога пута није могла да се уздржи.

— Али, то је немогуће! И ми се тако презивамо! — казала је с неверицом.

Дечак је озбиљно климнуо главом.

— Да, знам.

— Хоћете ли колаче с млеком? — збуњено је скренула разговор.

— Дивно! Ја много волим колаче — одушевљено је повикала мала Елен.

— Не бисмо хтели да вам сметамо — рекао је дечак. — То смо обећали тати.

— Рекао нам је да морамо да будемо добри — додала је Елен.

— Ништа не брините, ви мени не сметате — рекла је жена. — Седите за сто, сад ћу донети колаче.

Све ће се ускоро разјаснити, помислила је.

Погледала је на сат: скоро четири часа. Сада ће људи почети да се враћају с поља. Џексон Форбс ће знати шта треба да се ради у оваквој ситуацији. Увек је могла да се ослони на њега.

Деца су седела и пажљиво посматрала све око себе. Торбе су спу-

стили на под, и њој су се те торбе учиниле чудним. Биле су од кантафаса или неке сличне тканине. На њима није било ни копче ни дугмета, а опет су стајале затворене.

— Имате ли можда неке марке? — питала је Елен.

— Не обраћајте на њу пажњу — љутито је рекао Пол. — Она то свакога пита, иако јој је мама забранила.

— Какве марке? — питала је жена.

— Она скупља поштанске марке. Само гледа где ће наћи неко писмо да би са њега скинула марке.

— Зашто да не? — осмехнула се госпођа Форбс. — Погледаћемо касније. Можда сам сачувала неко старо писмо.

Ту, у близини

Пошла је да им донесе послужевне и кад се вратила нашла их је како и даље мирно седе и чекају клице.

— Ми смо овде само на краћем излету — рекао је Пол. — Онда ће доћи по нас и вратити нас кући.

Елен је озбиљно климнула главом.

— Тако су нам рекли кад смо пошли. Ја сам се плашила и једва су ме натерали.

— Зашто си се плашила?

— Зато што ми је све изгледало чудно.

— Знате, имали смо врло мало времена да се спремимо. Морали смо одмах да кренемо — објаснио је Пол.

— А одакле сте, упитала је госпођа Форбс.

— Па, није далеко одавде. Нисмо много путовали. Наравно, имали смо мапу. Тата нам је све на њој детаљно објаснио...

— Јесте ли сигурни да се презивате Форбс?

— Наравно — љутнула се Елен.

— Чудно — промрљала је госпођа Форбс. У суседству није било више ниједне породице која је носила то презиме, сем ње и Џексона, њихове деце и унучића. Ово двоје су у сваком случају били странци, закључила је.

Док су деца јела колаче, она се вратила својим пословима у кухињи.

— Где је деда? — трагао ју је Полов глас.

— У пољу. Биће ускоро овде... Јесте ли завршили с колачима?

— Све смо појели — рекла је Елен, задовољно мљацајући.

— Сада ћемо да поставимо сто за вечеру. Хоћете ли ми помоћи?

— Хоћемо — повикали су углас и поскакали са столица.

— Ја ћу и дрва да унесем. Тата ми је рекао да треба да помогнем — додао је Пол.

— Поле, шта је твој тата? — искористила је прилику госпођа Форбс.

— Он је временски инжењер.

— Сигурно ништа слично ниси

Уморна од пута деца су спокојно спавала док се стара Елен, нагнута над њиховим постељима, питала чија су и одакле су.

видео — рекла је госпођа Форбс мужу те вечери кад су деца отишла на спавање. — Затварач на торба-

ма се састоји из два метална дела. Повучеш један, торба се отвори, повучеш други, она се затвори.

Деца су седела мирно и радознало посматрала све око себе

— Нешто ново — рекао је Форбс.
— Ко зна колико има нових ствари
за које нисмо чули!

Неке ракеће

— И одела су им нешто друкчи-
јег кроја него наша — рекла је го-
спођа Форбс.

— Мени је било чудно што су по-
мињали нешто што су називали
авионима. Помнијали су и ракете. И
код нас се испуљују ракете за Дан
независности, али код њих је то,
изгледа, нешто у чему људи путују.

— Од почетка ми је нешто код
њих било чудно — рекла је жена.
— Шта ти мислиш, Џексоне?

— Не знам. Збуњују ме, јер ми
није познато да постоји још нека
породица у околини са истим пре-
зименом. А они кажу да су само
мало пешачили... Можда би треба-
ло да одем до шерифа. Деца су ве-
роватно залутала. Неко их сада
тражи.

— Не бих рекла. Они се понаша-
ју као да добро знају где су. Неко
им је причао о нама... Једно ми ни-
како није јасно: јеси ли икада чуо
за временског инжењера? Пол ка-
же да је то занимање његовог оца.

— То мора да је нека шала. Вре-
менски инжењер не значи баш ни-
шта. Отац се сигурно шалио са њи-
ма, а они то озбиљно схватили.

— Уморан сам. Ујутру ћемо ви-
дети шта ћемо. Сад идем да погле-
дам јесу ли заспали и да им ута-
сим светло.

Дечак је спавао мирним сном.
Одело му је било уредно сложено
на столицу. На поду је била њего-
ва торба, отворена. Сагла се да је
подигне и стави на столицу, кад је
из ње испала нека књига. Виле су
то Лонгфелове песме, очигледно
веома стара књига, у избледелом
кожном повезу. Мало је оклевала,
а затим, гоњена радозналости, от-
ворила прву страницу. Ту је била
посвета:

Драгој сестри Елени од Амелије
30. окт. 1896

Уз најлепше жеље за рођендан.

Писмо у торби

Одједном је осетила малаксалост.
Тридесети октобар је заиста њен
рођендан. Али, он тек треба да до-
ђе. Сад је почетак септембра 1896.

Са запрепаштењем је гледала у
књигу. Лонгфело је био Амелијин
најмилији песник.

Покушала је да се прибере. Ово
мора да је нека шала. Или неверо-
ватна случајност. Неко други се си-

гурно зове исто као она... Али, не!
Ту је име њене сестре, датум...

Дрхтавим рукама вратила је књи-
гу у торбу. Решила је да одмах
све исприча Џексону. Он ће сигур-
но знати шта треба учинити.

У суседној соби мала Елен је
чврсто спавала. Госпођа Форбс је
несвесно погледом тражила њену
торбу. Била је затворена и лежала
је на столицу. Одахнула је. Вар не-
ће доћи у искушење да претура по
њеним стварима као што је учини-
ла са Половим.

Нагла се преко стола да угаси
лампу, а онда спазила коверат с
лепим маркама. Никад до тада ни-
је видела такве марке. На коверту
је писало: Танзанија. Њој није би-
ло познато да постоји земља с так-
вим именом. Али, ако не постоји
земља, одкуд онда марке?

Узела је коверат и загледала се
у марке. Заиста веома лепе и жи-
вих боја. На коверту је стајао и пе-
чат с датумом, али није успела да
га прочита. Са страхом у срцу, из-
вадила је писмо и почела да чита
последњу страну:

„... не верујем да је твој план из-
водљив. За то нема довољно вре-
мена. Непријатељ је већ ту. Чак и
да је могуће, постоји питање етике
које не смемо заборавити. Не мо-
жемо да побегнемо у прошлост и
натоварио своје проблеме људима
који су живели читав век пре нас.
Помисли само какав би хаос нас-
тао, каква економска и психолошка
збрка!

Ако сматраш да би децу ипак мо-
гао да пошаљеш, још једном раз-
мисли какав ће то шок бити за оне
добре људе кад схвате о чему је
реч. То ће унети пометњу у њихов
сигурни и мирни свет. Али, прет-
постављам да немам право да те
одвраћам од твоје намере. Учинио
сам оно што си тражио. Написао
сам ти све што знам о нашим пре-
цима са фарме у Вискосину. Мис-
лим да су подаци тачни. Искористи
их како најбоље можеш, а нама
како буде. Воли те твој брат

Џексон.

П.С. Још један предлог. Ако ре-
шиш да вратиш децу у прошлост,
могао би по њима да пошаљеш вак-
цину против рака. Пра-пра-прабаба
Форбс умрла је 1904. од неке боле-
сти за коју претпостављам да је
био рак. Ако јој се дају ове пилуле,
могла би живети још десет-дваде-
сет година...”

Сувише збуњена

Несвесно је вратила писмо у ко-
верат. Затим је пришла прозору и
загледала се у мрак.

„Доћи ће по нас”, рекао је Пол.
Да ли ће доћи? Да ли ће моћи да
дођу? Одједном је осетила огромну
жељу да дођу и да их види. Ти љу-
ди, и ова преплашена деца, тако
далеко од свог времена.

Без обзира колико далеко, то је
моја крв, мислила је. Не само ово
двоје под њеним кровом, него сви
они који јој вероватно неће доћи.

У писму се помињала 1904. годи-
на и рак. Значи, кроз шест годи-
на. А потписан је био Џексон —
старо породично име пренеше-
но је из генерације у генерацију.

Била је сувише збуњена да би
била уплашена. Ох, мора одмах све
да исприча Џексону.

Из суседне собе зачуо се глас:

— Бако, јеси ли то ти?

— Да, Поле. Треба ли ти нешто?

Кроз отворена врата видела га је
како се сагиње да узме торбу.

— Заборавио сам — рекао је. —
Тата ми је казао да нешто морам
одмах да ти дам. Неке пилуле...

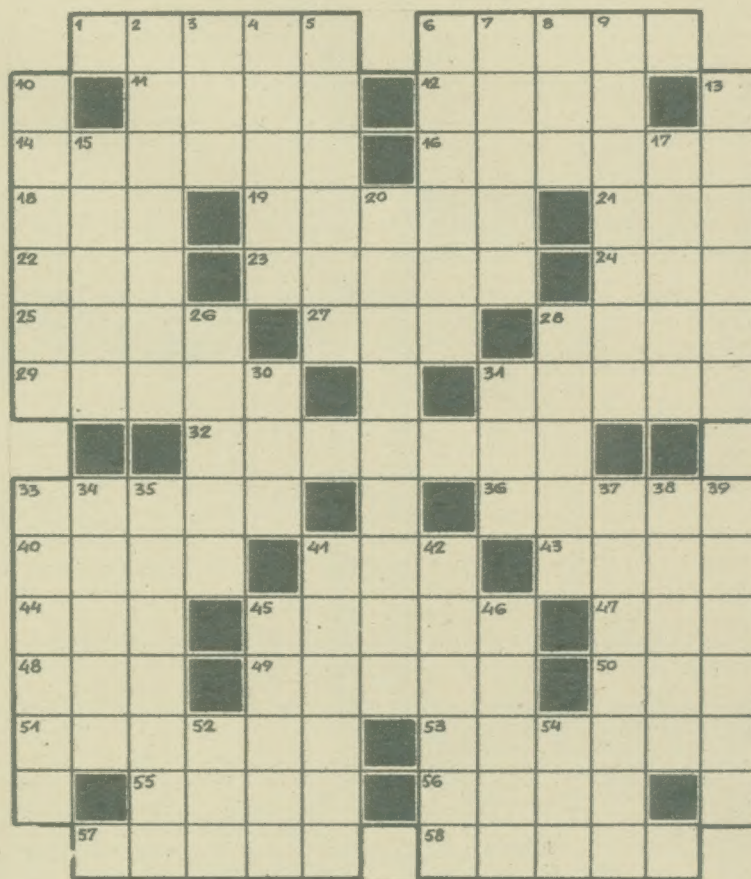
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) тропска биљка, 6) изгубљена битка, 11) део купатила, 12) посмртни лежај, 14) научник који проучава грађу тела, 16) врста ваге, 18) возића аутомобила „на празно“, 19) радиоактивни хемијски елемент, 21) врста врбе, 22) језеро у Северној Америци, 23) врста папагаја, 24) острво на Јадрану, 25) јапански новац (мн.), 27) богиња беса код старих Римљана, 28) речни рибар, 29) град у Турској, 31) карактеристично поднебље, 32) велики пароброд који је на свом првом путовању 1912. потонуо после судара с леденим брегом, 33) корпа (провинц.), 36) животиња са скупоченим крзном, 40) горњи слој ваздуха (грч.), 41) страну мушко име, 43) београдски позоришни глумац (Плаовић), 44) предање, 45) источњачки напитај, 47) водена животиња, 48) наша фабрика апарата за домаћинство, 49) плетено одело, 50) прави час (лат.), 51) сисар из рода делфина, 53) припадник једног индијанског племена, 55) боја у картама, 56) женско име, скраћено од: Илона, 57) речна риба, 58) средоземна биљка.

УСПРАВНО:

2) дувачки музички инструмент, 3) спрат, 4) свечана одећа, 5) дрвена седла, 6) покораване, 7) верна, 8) превремен, 9) предмети у трговини, 10) стари брод на једра, 13) искуство, 15) на-
рушавање реда, 17) мушко народно име, 20) мореуз између Европе и Азије, 26) италијански фудбалски клуб, 28) учесник синских игара, 30) планинска област у централној Сахари, 31) персијски цар баснословног богатства, 33) грађевински матери-
јал, 34) наука о моралу, 35) јарбол, 37) шаховска одбрана, 38) врста сове (мн.), 39) ругоба, 41) познати филмски глумац (Бран-
до), 42) мексичко национално пиће, 45) временска, 46) мана, не-
достатак, 52) војсковођа римског цара Августа Октавијана (Пу-
блије Квинтилије), 54) лична заменица.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) виолинисткиња, р, к, 10) масти, з, р, 11) ара, 13) Антон, 14) дуб, 16) Тара, 18) трг, 19) Барн, 20) шила, а, 22) Тиват, л, 23) нау, 25) Бржа, е, 26) ода, 28) Титан, 29) чар, в, 31) тор, 32) зоб, л, 33) бас, 35) момак, 36) мис, а, 38) ткач, 40) нога, т, 42) старт, в, 45) наста, 47) тада, 48) или, 50) стар, 51) Мри, 52) тракт, 54) ино, о, 55) рудар, л, с, 56) непажљивост.

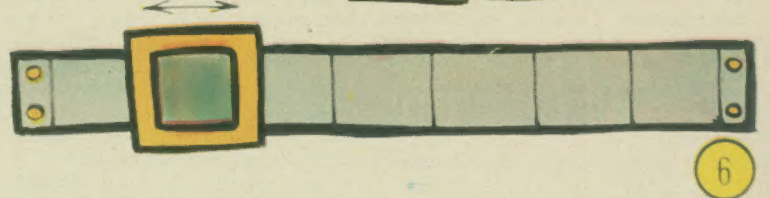
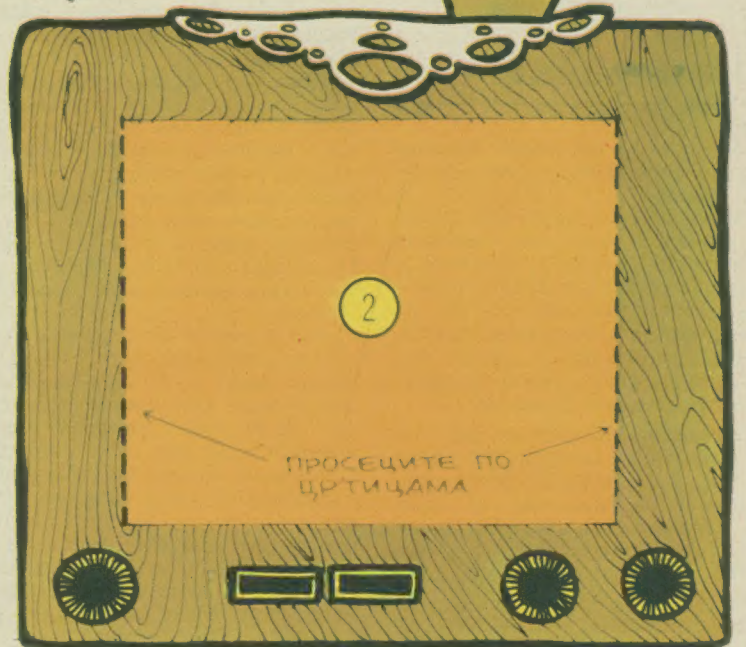
Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Мокедонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ“ Милош Лазаревић.
Главни и одговорни уредник „Политичког забавника“ Живојин Стојановић, технички уредник Вла-
димир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дина, полугодишња 176,00 дина, тримесечна 88,00 дина. Уплате на текући рачун број 66001-601-822. Годишња претплата у страни валути: ДМ 48.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Швр. 76.—, Швр. 162.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Бео-
град на рачун 66011-620-272-32008-600-80054. Поштомски факс 124. Телефони: 334-471, централна 334-191 и 325-761. Ручнописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Мокедонска 33/1, тел. 322-711.
На основу нишлара Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-82 од 22. 1. 1973. године не плаћа се порез на промет.

ЗАБАВНИК ТВ распоред часова

ОВ

ЗАЛЕПИТЕ НА ЧВРСТ
КАРТОН И ИСЕЦИТЕ

На цртежу 1 дат је наш тв-распоред часова. Овај распорет и тв-апарат (црт. 2) залепите на чврст картон димензија 51 x 566 мм. Распоред залепите тако што ћете иза „среде“ залепити „четвртак“ (црт. 3). ТВ-апарат (црт. 2) просеците по цртицама и навуците на распоред као што видите на цртежима 4 и 5. Распоред закуцајте на зид па телевизор померајте сваки дан да бисте знали које часове имате тог дана. Ако имате петодневну радну недељу, уместо понедељак, уторак, среда итд. упишите 1. радни дан, 2. радни дан, 3. радни дан...

1

СУБОТА

1. ЧАС
2. ЧАС
3. ЧАС
4. ЧАС
5. ЧАС
6. ЧАС

ПЕТАК

1. ЧАС
2. ЧАС
3. ЧАС
4. ЧАС
5. ЧАС
6. ЧАС

ЧЕТВРТАК

1. ЧАС
2. ЧАС
3. ЧАС
4. ЧАС
5. ЧАС
6. ЧАС

СРЕДА

1. ЧАС
2. ЧАС
3. ЧАС
4. ЧАС
5. ЧАС
6. ЧАС

УТОРАК

1. ЧАС
2. ЧАС
3. ЧАС
4. ЧАС
5. ЧАС
6. ЧАС

ПОНЕДЕЉАК

1. ЧАС
2. ЧАС
3. ЧАС
4. ЧАС
5. ЧАС
6. ЧАС

ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Граин Забавниче,

62 ГОДИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОГ ШТЕДЊАКА

Интересује ме кад се и где први пут
појавио електрични штедњак.

Слободанка Поповић,
Сента

У другој деценији овог века, тачније 1912. године у Европи је први пут у већем обиму употребљена хром-никл жица за израду електричних апарата за кување и загревање. Већ годину дана касније у Берлин-Сименсштаду прорадила је потпуно електрифицирана кухи-

електрични штедњаци стално усавршавани. Године 1937. појавили су се први модели на којима се температура могла регулисати и који су имали сигналне лампице а 1951. потпуно аутоматизовани штедњаци који се сами искључују кад обаве свој „задатак“.

НАЈПЛОДНИЈИ ПИСЦИ

Вољела бих да знам који су писци написали највише дела.

Суада Ганић,
Чапљина

Међу писцима који нису створили дела веће вредности није мали број оних који су написали преко 200 романа и других већих радова. Али, и међу најистакнутијим писцима има необично плодних уметника који су створили огроман број књижевних дела.

Један од најплоднијих био је француски књижевник Оноре де Балзак, чија целокупна дела обухватају око 120 књига. Дела филозофа Волтера скупљена су у сто књига, а Александар Дима-отац објавио је преко 300 дела, мада има још доста његових необјављених романа и драма. Леонардо да Винчи, који се може сматрати за човека чији је геније обухватио највећи број научних и уметничких об-

ласти, написао је 120 књижевних дела, мада је у књижевности најмање познат. Осим тога, оставио је за собом стотине мемоара, пројеката и рачуна који представљају неколико хиљада штампаних стра-

ница. Али, пре свега, он је творац многих изванредних уметничких слика.

Међу свременим писцима најплоднији је Француз Жил Ромен, чије дело „Људи добре воље“ обухвата 27 књига. Међу писцима детективских романа најплоднији је чувени Жорж Сименон, који од 1931. године пише просечно десет романа годишње.

ЧУДНА ПТИЦА КРОКОДИЛСКА

На фотографијама сам често виђао како мале птице слободно стоје, кљуцају или се крећу по леђима и чељустима крокодила. Молим те да напишеш нешто више о овој птици.

Стојан Павловић,
Бар

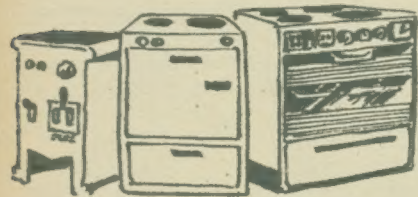
Мале египатске крокодилске птице (pluvianus aegypticus) познате су због свог чудног „орталука“ с крокодилима, од кога и оне и ови велики гмизавци имају користи: чи-

стећи крокодилима кожу и зубе од прљавштине и паразита, птица се истовремено храни. Међутим, крокодилска птица занимљива је због још једне своје особине којом се разликује од свих других птица. Наиме, док све птице седе на јајима да би их загрејале и тиме омогућиле да се из њих излегу млади, она лежи на јајима да би их охладила.

Крокодилска птица полаже два до три јајета у рупу коју је ископала у песку, па их затим покриве песком. Преко ноћи, у раним јутарњим и касним вечерњим часовима она о јајима уопште не води бригу. Али, чим изиђе сунце и ње-

гове зраци почну да греју песак, птица се враћа свом гнезду и леже на закопану јаја, да би их својим телом заштитила од врућине. Јер, ако би гнездо читав дан било изложено врелом афричком сунцу, млади се никад не би излегли, пошто би се јаја једноставно скувала. С времена на време птица одлеће до воде, покрваси груди и одмах се враћа да би својим мокрим телом спречила претерано загревање јаја. Дорађа се чак да том приликом узме у кљун мало воде и њоме влажи песак којим су јаја покривена.

ња, у то време највећа на свету, у којој су спремани оброци за 3000 особа.

Двадесетих година овог века почела је производња електричних штедњака са две, а десет година касније са три и четири плоче и одговарајућом пећницом. Отада су

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

решење
загонетке:

ПОКИДАНА ОГРЛИЦА

Кривац је Бареф. Он је лагао кад је тврдио да је дошао код Алија у 2,55, то јест пре Бернара. У ствари он је стигао после њега. Бареф је, такође тврдио да је видео како је Али почео писмо слева надесно. Као што је познато, арапско писмо се пише, супротно нашем, десна налево. У ствари, Бареф је стигао кад је Али, пишући десна налево већ завршавао први ред.

УЧЕНИЦИ - СРЕДЊОШКОЛЦИ!

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — репетиторијумом — у коме је прегледно и сажето изложено градиво из српскохрватског језика, географије, историје, биотогије, хемије, физике, математике, социологије, политичке економије, политичког система и друштвеног уређења СФРЈ по наставним плановима од I до IV разреда.

Ово је ново, прерађено и допуњено издање на коме је радила група познатих педагога, тако да РЕПЕТИТОРИЈУМ представља јединствен приручник за успешно обнављање градива у току школске године, а посебно у време припремања завршног испита школе — матуре.

Репетиторијум можете добити поужећем, по цени од 60.— дин. ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбеницом на НЧП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд, пошт. факс 23.

$$\log x = \cos 60^\circ \\ \Rightarrow x = \sqrt{10}$$

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“. Нудимо вам четири књиге које садрже целовиту израду свих задатака из математике за гимназије, техничке и остале средње школе (I књига — Алгебра за I разред, II књига — Алгебра за II разред, III књига — Тригонометрија и алгебра за III разред и IV књига — Аналитичка геометрија, нивои, диференцијални и интегрални рачун и стереометрија за IV разред). Наручите дописницом или писмом са знакомом које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п.п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам донесе (поужећем). Цена сваке књиге је 60 динара. Ко наручи све четири књиге заједно, платиће свега 190 динара!

